

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Minnesota društva JSKJ opozarjamo na naznanilo iz glavnega urada, ki je priobčeno v današnji izdaji Nove Dobe. Dotično naznanilo navaja olajšave, katere je glavni odbor dovolil minnesotskim kandidatom za delegatstvo na tretji mladinski konvenciji ali na drugi atletični konferenci JSKJ. Čas za prijavo kandidatov je samo do 31. marca.

Društveno veselico priredi društvo št. 78 JSKJ v Salidi, Colo., v svoji lastni dvorani v soboto 4. marca zvečer.

Za pomožnega okrajnega supervizorja kandidira rojak Math Vogrich, predsednik društva št. 124 JSKJ v mestu La Salle, Ill. Volitve se bodo vršile 4. aprila.

Svetovno razstavo v New Yorku, ki bo otvorjena 30. aprila, bo v nedeljo 5. marca v radio-govoru v imenu Jugoslavije pozdravil regent prince Pavle. Njegov radio-govor bo oddan od 1.30 do 2. ure popoldne po vzhodnem času. Po centralnem času bo to od 12.30 do 1. ure popoldne, po gorskem času od 11.30 popoldne do 12. uri popoldne, po pacifičnem času pa od 10.30 do 11. ure popoldne. Govor bodo oddajale tri družbe: Columbia Broadcasting System, National Broadcasting System in Mutual Broadcasting Co. Polurni jugoslovanski program, kolikor ga ne bo zavzel govor prince Pavla, bo izpolnila godba beograjskega simfoničnega orkestra. Vsako nedeljo ob označenem času govori v pozdrav newyorške svetovne razstave zastopnik kake inozemske države. Zadnji teh govorov bo v nedeljo 23. aprila.

V mestu Pueblo, Colo., je umrl Anton Boje, star 56 let, član društva št. 15 JSKJ. Pokopnik je bil rojen v Dolenji pri Ribnici in je bival v Ameriki okrog 30 let. Tu zapuščajo v več drugih sorodnikov, v starem kraju pa sina.

Petnajstletnico otvoritve bo v nedeljo 5. marca zvečer proslavil Slovenski Narodni Dom na St. Clair Avenue v Clevelandu, Ohio, v petek 17. marca zvečer. Z omenjeno družbo nastopi tudi znana slovenska pevka Jeanette Perdanova.

Opero "Carmen" vprizori Cuyahoga County Association of the Federal Music Project v S. Domu na St. Clair Avenue v Clevelandu, Ohio, v petek 17. marca zvečer. Z omenjeno družbo nastopi tudi znana slovenska pevka Jeanette Perdanova.

V spomin prve obletnice smrti Laha bo slovensko dramsko društvo "Ivan Cankar" v Clevelandu, Ohio, vprizorilo v nedeljo 9. aprila dr. Lahovo igrano "Noč na Hmeljniku." Čisti dobrih prireditve je namenjen odložitvi za nabavo spomenika pokojnemu pisatelju dr. Ivanu Cankarju.

Domačo zabavo priredi Slovenski dom v Gowandi, N. Y., v soboto 4. marca.

Imperiala, Pa., poročajo, da se podal v bolnišnico Mercy Pittsburgh sobrat Frank Austin, član društva št. 29 JSKJ. (Dolje na 2. strani)

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

ZA PORAVNAVO SPORA

Predsednik Roosevelt je pismeno pozval Williama Greena, predsednika A. F. of L., in Johna L. Lewisa, predsednika C. I. O., k resnem delovanju za poravnavo spora med obema delavskima organizacijama, kar more biti le v korist delavstvu in vsej ameriški javnosti. V to svrhu je priporočil, da obe uniji organizaciji takoj imenujeta vsaka svoj odbor, katerega odbor naj na skupnih konferencah skušata najti pot k skupnem ali paralelnemu delovanju obeh organizacij. Oba je zagotovila, da je administracija pripravljena od svoje strani dati v to svrhu vso mogočo pomoč.

POSTAVA IMA ZOBE

Pred dobrimi štirimi meseci je stopila v veljavo federalna postava, ki določa najnižje dovoljene plače delavcem v industrijah, najvišje število tedenskih delovnih ur in visokost plače za nadurno delo. Postava tudi določa kazni za delodajalce, ki kršijo te določbe. V splošnem delodajalci upoštevajo postavu, toda iz raznih krajev so se pojavile pritožbe proti kršenju iste in obtoženi delodajalci se bodo morali zagovarjati pred sodišči. V nekaterih primerih so se spori mirno poravnali, ker so delodajalci obljubili upoštevati postavne določbe, ponekod pa so se nadalje kršitve prepečile z inženjerkami. Na kratko rečeno, postava je že pokazala zobe tistim, ki so jo omalovaževali.

NOVE LETALSKE BAZE

Poslanska zbornica zveznega kongresa je pretekli teden skoro soglasno odobrila izdatek okrog 49 milijonov dolarjev za izgradnjo 10 novih vojnih-letalskih postaj ob Atlantiku in Pacifiku. Odklonila pa je izdatek petih milijonov dolarjev za izgradnjo letališča za vojna letala na otoku Guam v Pacifiku. Dotični mali otok moli iz morja kakih 5400 milj zapadno od San Francisca in samo 1400 milj od japonskega mesta Yokohame, in bi ga bilo v primeru spora z Japonsko težko braniti. Najzapadnejša ameriška obrambna črta bo torej pri Havaju, kakih 2000 milj zapadno od ameriške celine.

ODMEV V KONGRESU

Kongresnik John A. Martin iz Colorada je pretekli teden v svojem govoru ostro obsodil ne-ameriško aktivnost German-American Bunda v New Yorku, kjer so se njegovi pripadniki predznamenili izživljati ime predsednika Zedinjenih držav, medtem ko so istočasno poveličevali Hitlerja, Mussolinija in diktatorski sistem. Dejal je, da vsak, ki se je dotičnega shoda udeležil in simpatiziral z izvajanjem govornikov, je izdajalec Amerike, brez ozira, če je bil rojen v inozemstvu ali v Ameriki. Kongresniki so, brez ozira na strankarsko pripadnost, burno odobrili izvajanja kongresnika Martina.

KAJ BO Z BILLINGSOM

Kakor znano, je novi californijski governor Culbert Olson držal svojo kampanjsko obljubo in osvobodil delavskega organizatorja Toma Mooneya, ki je bil na podlagi krivega pričevanja obdolžen bombnega napada na "preparedness" parado v San Franciscu in je bil vsled tega 22 let zaprt. (Dolje na 2. strani)

PROBLEMI PRISELJENCA

Vprašanje: Ravno kar sem se povrnil iz Canade, kjer sem dobil izvenkvotno vizo. Bil sem pa tukaj od 1. 1929. Moja žena je ameriška državljanka, tukaj rojena. Ali moram čakati pet let ali tri leta, predno smem zaprositi za ameriško državljanstvo?

Odgovor: Vaše zakonito bivanje v Združenih državah šteje od dneva, ko ste prišli iz Canade. Kot mož Amerikanke morete po treh letih zaprositi za državljanstvo.

Vprašanje: Prosim, da mi razložite, kaj je "police certificate" in kako se dobi?

Odgovor: To je svedoča do-brega obnašanja, ki dokazuje, da niste bil nikdar kaznovan. Policijske oblasti po navadi od-jemljejo prstne odtise in jih pri-merjajo s svojimi zapiski. Ako ni nikakega zapiska, policijska oblast izda tako spričevalo o-nemu, ki ga potrebuje.

Vprašanje: Prišel sem neza-konitni potom v to deželo. Leta 1932 sem se poročil z žensko, ki je ravno kar dobila prvi papir. Imava dva otroka. Ali morem iti v Canado in tam zaprositi za vizo?

Odgovor: Ne. Takozvano ca-nadsko pred-izpitno postopanje velja samo za moške in žene, ako druga polovica ima ameriško dr-žavljanstvo. Ker pa je vaša že-na legalno v tej deželi, vendarle uživate neko prednost. Ako imate zadosti denarja in je položaj kvote vaše rojstne dežele ugo-den, morete iti v Canado in tam za-prositi za kvoto. Vaša žena naj izpolni tiskovino Form 575, ki dokazuje njeno zakonito bi-vanje. Vi pa morate dobiti zadost-ne affidavits, ki naj dokažejo zadostno gnotno stanje. O po-trebi teh in drugih dokumentov v to svrhu, je Foreign Language Information Service, 222 Fourth Avenue, New York City, izdal brošurico "How to bring Alien Relatives or Friends into the United States," ki jo morete do-biti proti plačilu 10 centov.

Vprašanje: Dobila sem drugi papir 1. 1935. Bila sem tedaj po-ročena, ali moj mož je prišel nezakonitni potom v Združene države. Ker sem se bala, da bi ga deportirali, zaprosila sem za državljanski papir pod svojim dekliškim imenom in sem za-molčala dejstvo, da sem bila po-ročena. Neki "dober prijatelj" me je ogradil naturalizacijski ob-lasti. Kaj naj storim?

Odgovor: Vaša zadrega poka-zuje, kako nevarno in nespame-tno je dajati krive navedbe pod prisego. Ker ste dobili svoj dr-žavlanski papir na prevaran način, bo brezdvomno razveljav-ljen. Najboljše, kar morete sto-riti, je, da prostovoljno zaprosi-te za razveljavljenje v nadi, da bo naturalizacijska oblast blagohotna z vami in vas ne bo obtožila radi krive prisige. Kar se tiče vašega moža, se mora takoj odločiti za prostovoljni odhod iz te dežele, ako ne v Evropo, da tam zaprosi za priseljeniško vizo.

Vprašanje: Prišel sem v to deželo pod svojim pravim ime-nom Ponikvar, katero ime sem kmalu skrajšal v Pon. Pod tem zadnjim imenom sem se poročil in moja žena in otroci so znani pod tem imenom. L. 1936 pa sem se naturaliziral pod ime-nom Pokar. Moja žena ima ban-čno vlogo in hišo pod imenom Pon in moji otroci se zvejo v šoli Pon. Kako naj uredim to zmešnjavo?

(Dolje na 2. strani)

OKRNJENA REPUBLIKA

Češkoslovaška republika, ki je v preteklem septembru morala prestat tako težko operacijo, je nedavno izdala statistiko o svo-jih izgubah na ozemlju in prebi-valstvu in o svojem sedanjem tozadevnem stanju. Okrnjena republika meri zdaj 98,912 kva-kratnih kilometrov površine in šteje 9,807,096 prebivalcev. Se-danja površina Češko-Slovaške je za 30% manjša kot je bila prej.

Vsega skupaj je Češko-Slova-ska morala odstopiti Nemčiji 28,680 kvadratnih milj ozemlja, Madžarski 11,830 in Poljski 1,086 kvadratnih kilometrov. Iz-gubila pa je 4,922,440 prebival-ciev.

V današnji Češko-Slovaški ži-vi 6,453,857 Čehov, 2,055,802 Slovaka, 512,289 Ukrajincev, 377,830 Nemcev, 100,379 Madžar-ov, 126,310 Židov, 4,157 Polja-kov in 31,940 drugih narodnosti.

Vse tri državne narodnosti, to je Čehi, Slovaki in Ukrajinci predstavljajo 93.4% prebival-stva republike, Nemci 3.9%, Ži-di 1.3%, Madžari 1% in Poljaki 0.4%.

Češko-Slovaška je morala drugim državam odstopiti 855,043 Čehov, 306,573 Slovakov, 36,880 Ukrajincev, 2,853,858 Nemcev, 591,544 Madžarov, 77,580 Poljakov, 60,332 Židov in 17,687 drugih.

Zadnje navedene številke ka-žejo, da je bilo skupaj 1,198,496 Čehov, Slovakov in Ukrajincev odtrganih od Češko-Slovaške v korist drugim državam. Pod Nemčijo je prišlo nad 800,000 Čehov in pod Madžarsko nad 300,000 Slovakov. Sledenji ne bo-do imeli v Nemčiji odnosno v Madžarski nikakih narodnostnih pravic, medtem ko so bile v pre-jšnji Češkoslovaški vse narodno-sti enakopravne. Tisti Nemci in Madžari, ki so se prej pritožev-ali, da mora toliko njihovih ro-jakov živeti pod češkoslovaško vlado, smatrajo za čisto pravil-no, da je zdaj nad poldrugi mi-lijon Čehov in Slovakov pod nem-škim oziroma madžarskim jar-mom. Pa to je že stara reč, da kadar so Slovani delili "pra-vico" Nemci, Madžari in Itali-jani, so Slovani vedno kratko vlekli.

ZDRAVO LETO

Leto 1938 je odneslo rekord najbolj zdravega leta v zgodovi-ni Zedinjenih držav. Zdravstve-ni eksperti trdijo to na podlagi umrljivosti članov neke velike življenjsko-zavarovalne družbe. Umrljivost med člani te zavaro-valnice je bila v lanskem letu 7.7 oseb na tisoč. Pred desetimi leti je umrljivost znašala 9.2 na tisoč. Od leta 1911 pa se je umrljivost znižala za polnih 40 odstotkov.

Kredit za znižanje umrljivo-sti se pripisuje dejstvu, da so v letu 1938 zahtevale najnižje šte-vilo žrtve sledeče bolezni: škrla-tica, davica, influenca, pljučni-ca, tuberkuloza, črvesne bolezi, vnetje slepiča, kronično vne-tje ledvic in tifus. Tuberkuloza vseh vrst se je znatno znižala. Prvič v zgodovini je padlo šte-vilo žrtve tuberkuloze pod 50 na vsakih 100,000 oseb; samo v letu 1938 je število njenih žrtve pa-dlo za 10 odstotkov.

Razveseljivo je dalje, da se je število žrtve srčnih bolezni že dve leti zopredoma znatno zni-žalo; samo v lanskem letu se je to število znižalo za več kot štiri odstotke. Za boljše zdravstve-no stanje prebivalstva gre kre-ditu splošnemu izboljšanju higi-jene, ugodnemu vremenu in bolj redkim pojavom influence in drugih dihalnih bolezni.

POMEN SNEŽNE ODEJE

Malokdo ve ali se zaveda, da je snežna odeja, ki pokriva zem-ljo pozimi, kakšnega pomena za narodno gospodarstvo. V mestih, na primer, pomeni sneg le ne-prilike in stroške. Otežkoča pro-met ter povzroča delo in stroške za odstranjevanje istega. Po-dobne neprilike in stroške po-vzroča sneg na avtomobilskih cestah in na železniških progah.

Na farmi pa ima sneg že go-spodarski pomen. Ozimna žita in razne druge rastline navadno mnogo bolje prezimijo pod sne-gom kot nepokrite. Zemlja, ki ni pokrita s snegom pozimi, izme-nova zmruže in se taja, in pri tem mnogo trpijo korenine raz-ličnih rastlin. V visokih gorskih krajih, posebno po zapadu, vi-di-mo, da so senčne strani hribov obrasle z drevjem, grmičjem in drugim rastlinstvom, medtem, ko na prisojnih strminah, kjer padli sneg hitro skopni, ne uspe-va nikako rastlinstvo, z izjemo znanega divjega žajblja ali peli-na. Tam se vidi, da sneg prepre-čuje prihitro menjavo v tempe-raturi in s tem obvaruje rastline uničenja, obenem pa jim spo-mladi zagotavlja potrebno vlaž-nost za bujno rast.

Po obširnih planjavah našega srednjega zapada, posebno v krajih, kjer se večkrat pojav-lja pomladna suša, so farmerji veseli debelega snega, ki zanje pomeni dobro namočeno zemljo spomladi.

Prav posebnega pomena pa je sneg za naš zapad in jugozapad, posebno v krajih, kjer je far-manje odvisno od irigacije ali umetnega namakanja. Reke, iz katerih je napeljavna voda za na-makanje farm dostikrat stotine milj daleč, dobivajo svojo vodo iz topečega se snega na gorah. Po gorovju navadno pade pozimi toliko snega, da skopni šele pozno poleti, ali ga pa še nekaj počaka za prihodnjo zimo. Brez tega na gorovju se topečega sne-ga bi mnoge reke poleti zelo upadle ali se docela posušile, kar bi pomenilo, da bi za namakanje potrebne vode ne bilo kje vzeti in bi bilo za milijone dolarjev farmerskih pridelkov uničenih. Poleg tega bi primanjkovalo vo-de za ljudi in živino in za pogon naprav, ki proizvajajo električ-no energijo.

V letih, ko po gorovju zapade malo snega, se v resnici marsi-kje po zapadu pojavi občutno pomanjkanje vode za namaka-nje in za druge svrhe. Na zapa-du je mnogo bogatih farm, ki so odvisne samo od umetnega na-makanja, kajti tam dostikrat vse poletje ne pade niti kapljice dežja. Pred napeljavno vodo za namakanje so bili mnogi kraji, kjer se danes širijo najbogatej-sa polja, sadovnjaki in vinogradi, gole pušave, in v slične pu-šave bi se kmalu spet spreme-nili, če bi jim odvzeli irigacijo.

Iz navedenih vzrokov se je na zapadu razvil prav poseben po-sel: merjenje snega v gorovju. Vsako zimo se razprši armada izurjenih "snegomercev" po na-šem zapadnem gorovju vse od Canade do Californije. Njihova naloga je na določene razdalje izmeriti debelost in gostoto ali težo zapadlega snega. To delo skupno financirajo federalni poljedelski departament in polje-delski departament prizadetih za-padnih držav. Na podlagi debe-losti in "kakovosti" snega v kra-jih, iz katerih dobivajo reke svo-j vodo, je mogoče s precejšnjo sigurnostjo izračunati, če bo v določenih krajih tekmo leta do-voľ vodo za namakanje, za čre- (Dolje na 5. str.)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

ZMANJSAN IZVOZ

Izvoz raznih pridelkov iz Ju-goslavije je bil v letu 1938 ob-čutno, namreč za celih 1225 mi-lionov dinarjev nižji kot v letu prej. Z drugimi besedami pove-dano, je bil izvoz lani za 19 in pol odstotka nižji kot v letu prej. Posebno se je znižal izvoz pšenice, koruze, živine, vina, gradbenega lesa in raznih rud. Nekoliko se je dvignil izvoz sad-ja, hmelja, tobaka, svežega mesa in jaje. Vsekakor je Jugoslavi-ja v lanskem letu še za 72 mi-lionov dinarjev več izvozila v ino-zemstvo kot je od tam uvozila.

ŠKOF GNIDOVEC UMRL

V ljubljanskem Leonišču je umrl dr. Janez Gnidovec, bivši škof v Skoplju. Pokojnik je bil rojen v Velikem Lipovcu na Do-lenjskem.

PADANJE ROJSTEV

Padanje rojstev, ki se pozna po vsej Jugoslaviji, tudi Beli Krajini ni prizaneslo. V srezu Črnomelj, ki šteje nekaj nad 27,000 prebivalcev, je bilo lani 700 rojstev, dočim se je leta 1936 rodilo 772 otrok. Razveseljivo pri tem je, da nazadnje tudi šte-vilo smrtnih primerov, kar je posledica stalnega izboljšava-nja higijenskih razmer.

OSEMDESETLETNIK

V Ljubljani je nedavno obha-jal 80-letnico svojega rojstva profesor dr. Ivan Tertnik, eden najvidnejših slovenskih klasič-nih filologov. Težko službo sred-nje-šolskega profesorja je vršil polnih 38 let, pa je kljub svo-jim visokim letom še vedno kre-pak in bistrega duha.

ŽALOSTNO ŽIVLJENJE

V mariborski moški kaznilnici je nedavno umrl 56-letni Tomaž Zorjan, doma z Vinskega vrha, ki je večino svojega življenja preživel v raznih zaporih. Bil je vsega skupaj 25-krat kaznovan in je vsega skupaj prejel 44 let zapornih kazni. Vseh teh let si-ker ni presedel v zaporih, ker je bil večkrat pomiloščen, toda kljub temu je prebil večino svo-jega življenja za omrežjem.

CIGANSKA CERKEV

V vasi Privlaki v Sremu ima-joci cigani svojo lastno pravoslav-no cerkev, ki jo je dal zgraditi premožni cigan Čedomir Niko-lić. Pravoslavne cerkvene oblasti so tudi ustregle želji ciganov, da se v njihovi cerkvi opravljajo vsi obredi v ciganskem jeziku.

PRAZNOVERJE V CVETJU

Vas Lokva v užiskem okoliš-ju je postala shajališče prazno-ver-nega ljudstva od blizu in daleč. Stari in mladi obiskujejo 32-letno kmetico Seleno Krstoviće-vo, o kateri se je razširil glas, da je umrla, potem pa je spet živa prišla iz onega sveta ter ima dar prerokovanja, zdravljenja bol-nih itd. Žena je bila pred dolgi-mi meseci hudo bolna in vsi so pričakovali njeno smrt, pa je neke noči natihoma izginila iz hiše in se po par dneh spet prav tako potihoma vrnila. Zdravje se ji je zboljšalo, toda na vse prejšnje življenje je pozabila. Praznoverni ljudje so zdaj pre-pričani, da je bila žena na onem svetu in da so jo duhovi zdaj spet poslali domov, obdarovano z nadnaravnimi močmi. Proti te-mu praznoverju neče nihče va-ščanov nastopiti, ker prinašajo romarji precej denarja v vas. (Dolje na 5. str.)

VSAK PO SVOJE

V New Yorku se je pretekli te-den vršilo veliko zborovanje nemških naciev, ki so člani tako zvanega German-American Bun-da. Na zborovanju so govorniki strupeno napadali predsednika Roosevelta, tajnika notranjih zadev Ickesa, delavsko tajnico Perkinsovo, newyorškega župa-na LaGuardio in druge ameriške progresivce, za zabelo pa so si seveda privoščili že žide. Na drugi strani pa so hvalili Hitler-ja in Mussolinija, generala Franca in pridigarja Coughlina. Newyorški župan, ki ga naciji sovražijo kot ščurka v juhi, je bil od raznih skupin naprošen, da naj zborovanje prepove, to-da mož je izjavil, da veruje v svobodo govora tudi za tiste, s katerimi se ne strinja. Poleg te-ga je poslal močno policijsko armado, da je čuvala nacije pred napadi protinacističnih elemen-tev. Naciji so se tako lahko po-kazali v vsej svoji neameriški zagrizenosti in, po mnenju mno-gih Americanov, so si s tem sami spletki sijajno vrv, na katero se bodo obesili.

Z ozirom na gori navedeno pa si mi vsi lahko zastavimo vprašanje: Kaj bi se zgodilo s sku-pino Americanov v Italiji, ki bi javno sramotila Mussolinija, ali s slično skupino v Nemčiji, ki bi izžvižgala Hitlerja? Da, Ameri-ka je še vedno Amerika!

Pretekli teden smo v tej re-publiki obhajali rojstna dneva dveh velikih predsednikov, Washingtona in Lincolna. Go-vorniki so ob teh dveh prilikah povedali marsikaj lepega in resničnega o Washingtonu in Lin-colnu, toda natvezili so jima tu-di marsikaj, proti čemur bi od-ločno protestirala, če bi bila še živa. Taka je usoda vseh velikih mož. Sreča za nas, da nismo ve-liki in da se par tednov po na-šem odhodu v večna lovišča ne bo nihče več spominjal niti na-ših dobrih niti naših slabih či-nov in lastnosti!

Vse križem slišimo pritožbe o današnjih slabih časih in marsi-katera teh pritožb temelji na resnični podlagi. Kljub temu pa bodo ljudje čez 50 let vzdihovali po dobrih starih časih današnjih dni.

V Berlinu je kancelar Hitler nedavno otvoril avtomobilsko razstavo. Pri tisti priliki je iz-javil, da so neprevidni avtomo-bilisti sovražniki pacijske Nem-čije in da jih je vsled tega treba poslati za omrežje. Čudno, kako sta včasih diktatura in demo-kracija enakih nazorov. Tudi v Ameriki poudarjamo že dolgo, da so neprevidni avtomobilisti, ki pobijajo človeška bitja na de-belo, sovražniki ameriškega na-roda.

V Kansas Cityu sta se pretekli mesec zakoncema McDonnel na-rodila dvojčka, toda na svet sta prišla pet dni narazen. To kaže, da sta se fantična sprla že pred rojstvom. Kaj šele bo!

V mestu Waikato v Novi Ze-landiji je moral Harold Ryder več tednov ležati v bolniški po-stelji in ga je jezilo, ker ni mo-gel opravljati nikakega korist-nega dela. Naprosil je torej strežnico, da mu je preskrbela sveže kurje jajce, katero je v 25 dneh srečno "izvalil" v svoji gorki postelji. Piščanec je zdrav, toda nevhvaležen, ker je že po par dneh zapustil svojo "kokljo" (Dolje na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XV. NO. 9

VSE OB SVOJEM ČASU

Pri naši Jednoti bomo letos imeli mladinsko konvencijo, istočasno s katero se bo vršila atletična konferenca. Da se letos vrši mladinska konvencija, je določila 15. redna konvencija Jednote. Namen takih konvencij je, da se zainteresira mladino za našo organizacijo, predvsem pa, da se pridobi kar največ novih mladih članov. Vsaka slična organizacija mora v prvi vrsti skrbeti za pridobivanje novega članstva, če neče nastopiti poti nazadovanja. Naravni zakoni neprestano redčijo vrste članstva in treba je skrbeti za prirastek. Tekom te kampanje smo vsi člani dolžni, da mislimo na to in da skušamo vsak po svoji moči pomagati k dobremu uspehu kampanje.

Prihodnje leto, to je leta 1940, se bo vršila redna konvencija J. S. K. Jednote. Konvencija kot najvišja postavodajna oblast bo sklepala kako naj se izboljšajo naša pravila in če je potreben ves sistem organizacije velikih ali malih izpremeh. V začetku prihodnjega leta se bodo v glasilu pričele razprave o vsem tem. Društva in posamezni člani bodo imeli priliko, da predložijo svoja mnenja in nasvete. V izmenjavi teh nasvetov se bodo bistrili pojmi članstva v splošnem. Na podlagi tega bodo lahko člani dali svojim izvoljenim delegatom navodila, kako naj nastopajo na konvenciji in kake smernice naj zahtevajo v bodoče.

Tekom predkonvenčnih razprav bo tudi prava prilika, da člani povedo svoja mnenja in predložijo svoje nasvete glede združitve slovenskih podpornih organizacij. To vprašanje je med nami že nad četrto stoletje. Kdaj se bo rešilo in kako se bo rešilo, je pa odvisno od prizadevanja članstva. Tekom predkonvenčnih razprav in na konvenciji sami se bo lahko vsestransko razpravljalo o tem vprašanju. Tam se bo lahko navedlo ugodnosti združitve, pa tudi razloge, ki govorijo proti. Pokazalo se bo, če je, na primer, večina našega članstva pripravljena za prikazovane ugodnosti združitve zamenjati nepristransko smernico, ki izključuje iz organizacije vsako versko ali politično propagando, za nekaj drugega na desni ali na levi. Takrat se bo morda tudi dalo ugotoviti, če bo kaka druga organizacija pripravljena izpremeniti svojo sedanjno smernico na ljubo nam. Pokazalo se bo, če so in kaki kompromisi so mogoči od ene ali druge strani. Prisiliti se v tem oziru ne da nič, kakor se ne more prisiliti dveh oseb različnega spola, da se poročita, če se ne marata.

Platonične izjave od ene ali druge strani, da "smo" za združitev, ne pomenijo dosti. Imeli smo pred leti pri organizacijah že tako zvane združitvene odbore, ki so poskušali v svrhu združitve to in ono, toda uspehov ni bilo. Tudi glavni odborniki naše Jednote so skušali aktivno stopiti v stike z vodstvi nekaterih drugih organizacij, katere bi bile morda pripravljene se združiti z nami, toda uspehov ni bilo, vsaj vidnih ne. Zakaj ne, je težko reči. Morda čas še ni zrel za kaj takega, morda so druge zapreke. Da pa je glavni odbor JSKJ resno jemal vprašanje združitve, lahko članstvo razvidi iz poročila, katero je glede te zadeve podal zadnji konvenciji tajnik našega združevalnega odbora. Poročilo je v celoti priobčeno v zapisniku pete konvenčne seje.

Tu in tam pače obdolžitev, da so glavni odborniki raznih organizacij tisti grešni kozli, ki ovirajo združitev. Take trditve bodo najbrž zelo pretirane. Nobena konferenca glavnih odbornikov ne more določiti in izvesti kake združitve; kaj takega more in sme edino konvencija. In na konvenciji imajo vendar delegati veliko večino glasov. Vsakega glavnega odbornika, ki bi se ne hotel pokoriti konvenčnim sklepom, lahko delegati vržejo in postavijo na njegovo mesto drugega. Delegati so tisti, ki odločajo, ne glavni odborniki. V zvezi s tem je tudi vredno omeniti, da pri večini naših organizacij samo po par glavnih odbornikov dobiva plače, ki so vredne tega imena in za katere bi se bilo vredno potegovati. Drugi dobivajo le nominalne plače in "čast". Od časti pa se ne da živeti. In končno, večja organizacija potrebuje več upravnih uradnikov, kar znači, da ne bi bile onemogočene vse morebitne aspiracije uradnikov pridružene organizacije.

Strasila takih oblik bi lahko, po mnenju avtorja tega članka, brez skrbi odpravili iz koruze. Kadar bo večina članov prepričana, da je rešitev organizacije (kar koli naj že to pomeni) v združitvi, jo bo izvedla, brez ozira na enega ali drugega glavnega uradnika. Pod pogojem seveda, da tako mnenje prevlada med članstvom vsaj dveh organizacij. V tako svrhu organizacije tudi ne bodo potrebovale zunanjih mešetarjev. Prisiljen zakon ni kaj prida in navadno se neslavno razbijejo tudi zakoni, pri katerih so imeli svoje prste zunanji mešetarji, ker je bila goljufana vsaj ena stranka, če nista bili potegnjeni obe. Nobena naših večjih organizacij še ne kaže znakov

ostarelosti in nazadovanja. Pesimisti so že leta 1914 prekovali, da preti vsem našim podpornim organizacijam pogin, če se ne združijo. Tistega leta se je tudi vršila prva združitvena konferenca. Toda pogledimo, kaj kažejo številke. Leta 1914 je imela J. S. K. Jednota 8,157 članov v obeh oddelkih; dne 31. decembra 1938 pa je naša organizacija izkazovala 22,453 članov v obeh oddelkih. To kljub temu, da je z drugimi sličnimi organizacijami vred morala preboleti težki udarec zadnje depresije. Ali to znači ostarelost? Kampanja leta 1935 nam je prinesla okrog 1600 novih mladinskih članov; trimesečna kampanja v letu 1937 skoro tri tisoč novih članov v obeh oddelkih; in po začetnih uspehih soditi nam letošnja kampanja obeta še lepši uspeh. Ali to mogoče kaže, da živa in aktivna organizacija ne more več rasti in napredovati?

Osebo mnenje avtorja tega članka je, da ne bi bilo morda niti polovico toliko naših rojakov zavarovanih v dobrih podpornih organizacijah, če ne bi bilo organizacijsko delo razdeljeno in če ne bi bilo vsaj tu in tam nekoliko kompeticije. Vsaj delna združitev bo najbrž enkrat prišla, toda za sedaj se zdi, da še ni čas za to. Razlike v mišljenju med članstvom posameznih organizacij so še velike; ne pri vseh članih, ampak pri mnogih. Ne gre se zato, če je potrebno ali je nepotrebno poudarjanje teh razlik v mišljenju članstva raznih organizacij. Omenjena je le situacija, kakršna je in s kakršno moramo za enkrat računati. Ko bo v naših organizacijah prevladovala v Ameriki rojena mladina, bodo najbrž te razlike izbrisane ali vsaj omiljene in takrat bodo združitev lažje mogoče. In mladina jih bo izvedla, če se ji bodo zdele potrebne. Mladina bo imela vsaj toliko pameti in razsodnosti kot jo imamo mi, morda pa še precej več. Tako je vsaj mnenje avtorja tega članka glede vprašanja združitve. Tega svojega mnenja pa nikomur ne vsiljuje. Sicer se že nad trideset let udeležuje v življenju slovenskih podpornih organizacij v Ameriki, toda kljub temu se lahko moti v svojih zaključkih. Nihče ni nezmotljiv.

Vsekakor se nobena združitev organizacij ne more izvršiti tako rekoč preko noči, pa če je še toliko dobre volje na vseh straneh. In J. S. K. Jednota, ki je brez velikih nepravil čakala nad četrto stoletje na združitev in pri tem dvignila število svojega članstva skoro za 200 odstotkov, bo pač lahko počakala še ter par mesecev, to je do pričetka prihodnjega leta, ko se v glasilu začnejo predkonvenčne razprave. Takrat bodo lahko člani najrazličnejših nazorov podali svoja mnenja v presojo drugim in posamezna društva bodo lahko naročila svojim delegatom kako naj glede te zadeve nastopajo na konvenciji. Večina odloča tako pri volitvah posameznih delegatov kot pri sprejemanju konvenčnih sklepov. Konvencija bo torej za organizacijo določila take smernice kot jih bo želela večina jednotinega članstva. To je demokratično in edino pravilno.

Do takrat, to je do začetka predkonvenčnih razprav, ki se pričnejo v januarju prihodnjega leta, pa je priporočljivo, da vprašanje združenja odložimo. Zdaj imamo kampanjo, katere cilj je pomnožiti število našega članstva z obilico novih, posebno mladih članov. Važno je, da je naša organizacija čim močnejša tako po številu članstva kot po njenih financah oziroma po njeni solventnosti. Čim močnejši bomo, tem bolj z avtoriteto bomo lahko govorili, pa naj se članstvo z večino odloči za pogajanja glede kakšnih združitve ali pa za vztrajanje pri sedanjem ali sličnem sistemu. Ne cepimo zdaj naših moči v različne smeri, ampak poprimimo se kampanje, da bo uspešna kot še nobena prejšnjih. Vse drugo pa bo še lahko prišlo na vrsto ob svojem času.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

in odšel k svojim vrstnikom na dvorišče.

Na domu imovitega kmeta v Vitru pri Bialystoku na Poljskem so nedavno imeli svatbo, ki je dosegla višek okrog polnoči. Tedaj je nastal med svati pretep, ki je trajal tri ure. Udeležili so se ga skoraj vsi svatje, in sicer so se obdelovali z noži, viličami, palicami in stoli. Šele o rožnikih so besne svate pomirili. Na bojišču pa sta obležala dva mrtva in šest nevarno ranjenih. To je bila vsekakor čudna predloga za idealno zakonsko življenje ženina in neveste.

Zvezni zakladniški departament poroča, da je bilo v letu 1937 v tej republiki samo 49 davkoplačevalcev, ki so prijavili letne dohodke enega milijona dolarjev ali več. To kaže, kako redki so danes ljudje, ki delajo tako trdo, da si prislužijo milijon dolarjev na leto.

Včasih je graja bolj dobrodošla kot hvala. Gre se v glavnem za to, odkod prihaja. Pridigar Coughlin se gotovo jezi, ker ga hvalijo nemški nacisti v Berlinu in v New Yorku. Pa tudi zase vem, da bi se vsaj na tihem prav nektrščansko pridušal, če bi me gotovo ugrizljivi reporterji hvalili. Tako pa: prav lepa hvala za kikanje!

Južna Amerika je dobila večino svoje civilizacije iz Španije, toda zdi se, da je v teku let v marsikaterem oziru prekosila

svojo materinsko deželo. Na primer glede revolucij in civilnih vojn je Južna Amerika mnogo bolj civilizirana kot Španija. Revolucija in njena sestra civilna vojna že tretje leto divjata v Španiji in sta zahtevali že milijone človeških žrtv. V Južni Ameriki pa znajo tako rekoč lepše in hitreje opraviti. Ko je oni dan predsednik republike Peru, Oscar Bonavides, odpotoval na tridnevne počitnice, ga je notranji minister Antonio Rodriguez prijazno sprejel do postaje, kjer ga je poljubil in mu želel mnogo zabave, naker se je vrnil v predsedniško palačo in proglasil samega sebe za predsednika republike. Revolucija je trajala kakih šest ur, ranjenih je bilo pol ducata oseb, ustreljene pa tri, med njimi tudi Rodriguez, rebeli so bili poraženi, civilna vojna je bila končana, meščani glavnega mesta so šli "enoga pit," naker so z "viva" kliceli pozdravili starega predsednika republike. Evropa bi se lahko tudi v tem oziru česa naučila od Amerike.

A. J. T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

KJ, zaradi operacije za kilo. Pripatelj ga lahko obiščejo.

Dvajsetletnico svoje ustanovitve je v nedeljo 26. februarja na dostojen način proslavilo slovensko dramsko društvo "Ivan

Cankar" v Clevelandu, Ohio, z vpriporitvijo pester in zabavne igre "Naš gospod župnik." Poset prireditve je bil nenavadno številen, vpriporitev dobra, mesta naravnost odlična, in razpoloženje občinstva sijajno, tako tekom igre kot pri prosti zabavi po igri. Zanimivo je, da se v tem dramskem društvu udeležuje že lepo število naše tu rojene mladine in da je med njo več zelo dobrih talentov. Dramsko društvo "Ivan Cankar," med katerega člani je tudi več članov JSKJ, vrši hval vredno delo ne samo s svojim kulturnim udejstvovanjem, ampak tudi s tem, da s slovensko besedo in slovensko pesmijo plete in vzdržuje vez dobrih in iskrenih odnosov med našo tu rojeno mladino in nami priseljenci. S tem deluje posredno tudi za obstoj in napredek naših gospodarskih ustanov, kot so naši Domovi in naše podporne organizacije.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

let po nedolžnem zaprt. Istočasno z Mooneyem in na podlagi sličnega krivega pričevanja je bil obsojen v ječo Warren K. Billings, katerega pa governor v smislu postave ne more osvoboditi, ker je bil Billings že enkrat pre kaznovan. V tem primeru mora najvišje državno sodišče najprej priporočiti osvoboditev. Governor Olson je te dni izjavil, da je pripravljen najvišje sodišče prositi za tako priporočilo v prilog Billingsa.

NAPAD NA DELAVSTVO

V legislaturi države Ohio je republikanski poslanec C. R. Culp vložil več predlogov, katerih sprejem bi določal, kakšne kvalifikacije morajo imeti uradniki delavskih unij in ki bi tudi v drugih ozirih oteževal unijske aktivnosti. Zastopniki obeh unij odločno protestirajo proti sprejetju takih postav. V tem jih podpira tudi velik del meščanskega časopisja, ki poudarja, da bi bila taka postava neustavna, poleg tega pa bi pomenila neupravičeno poseganje v pravice organiziranega delavstva.

ZELEZNIŠKA NESREČA

Blizu mesta Bosler v Wyomingu se je dne 25. februarja pripetila železniška nesreča, v kateri je bilo nad 20 oseb poškodovanih, nekatere med njimi tako, da bodo najbrž poškodbam podlegli. Od ekspresnega vlaka Union Pacific železnice se je tekom vožnje odtrgalo sedem zadnjih vozov, od katerih je pet skočilo s tira in se prevrnilo preko 20 čevljev visokega nasipa. Nekateri ranjenci so bili odpremeni v bolnišnice bližnjih mest, nekateri pa so bili odpeljani v Salt Lake City.

POLJAKI PROTESTIRAJO

V Gdancu (Danzig), ki je nominalno svobodno mesto pod protekcijo Lige Narodov, v resnici pa pod kontrolo nemških nacistov, so študenti tamkajšnje tehnološkega inštituta obeh sil nad vhom napis: "Psom in Poljakom vstop prepovedan!" To je poljsko javnost silno razkačilo in v Varšavi so se vršile burne demonstracije dijakov proti Nemčiji. Policija je najprej močno zastražila tamkajšnje nemško poslaništvo, naker je demonstrante razpršila.

VOJNA NA KITAJSKEM

Od meseca novembra naprej niso Japonci podvzeli nobene večje ofenzive na Kitajskem in imajo mnogokje velike težave z vzdrževanjem svojih komunikacij, katere neprestano napadajo čete kitajskih prostovoljcev. Wellington Koo, kitajski poslanik v Franciji, je izjavil, da Japonci kažejo znake oslavljenja in da Kitajci v zaledju vežbajo 200 vojaških divizij. Po njegovem mnenju vojna še lahko dolgo traja, toda Kitajci se

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a. Izvrševalni odsek:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOK, Box 105, Unity, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.

Četrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.

Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomočnik tajnika: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.

Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b. Nadzorni odsek:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.
3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotno uradno glasil.

NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tikačice se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarje pošiljajte pa na glavnega blagajnika. Vse pritožbe in prižve naj se naslovijo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za zvišanje zavarovalnine in bolniška sprejela naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopis, društvena naznanila, oglasi, naročila nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki in skoraj hude podeli njen član, naj se zgladi pri tujniku lokalnega društva ali pa naj piše na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani belog plemenja, neoziraje se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dveh letov do 16. leta in ostanejo lahko v mladinski oddelki do 18. leta. Prispevna za obo odloča je preda.

Prenosanje znaša nad \$2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 115.86%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE ODRASLEGA IN DINSKEGA ODDDELKA DAJE J.S.K. JEDNOTA NAGRADO V GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagane sledeči nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.25 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$2.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrada

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so predlagane sledeči nagrad:

za člana starega načrta "JA" — \$0.50;
za člana načrta "JB" — \$2.00;
za člana novega načrta "JC", s \$500.00 zavarovalnino \$2.00;
za člana novega načrta "JC" s \$1,000.00 zavarovalnino \$3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili za člane plačani trije mesečni asesmenti.

ne bodo podali. Konec vojne zdi problematična. Prevelikim težavam morda ni na mestu, timizem morda ni na mestu, dar vsaj nekaj znakov je, da bolji prihajajo do prepričanja, da bi japonska zmaga na Kitajskem pomenila nadaljno veliko nevarnost za svetovni mir.

MADŽARSKA NEPRILIKE

Madžarska vlada s premirjem Paulom Telekim na čelu je dne 24. februarja razpustila madžarsko narodno socialistično stranko, ki je sličila nemški nacistični stranki. Okrog 250 voditeljev madžarskih nacistov je bilo aretiranih in poslanih v koncentracijska taborišča, premoženje stranke pa je bilo zaplenjeno in bo razdeljeno med razne dobrodelne organizacije.

TIH PROTINACIJSKI ODPOR

Srednja Evropa je navidezno podložna Hitlerju, ker so razmere take, da odprto pač ne more nastopiti proti njemu. Vsekar se tu in tam pojavljajo znaki tihega odpora. Madžarska vlada je razpustila nacistično organizacijo, ki je predstavljala nekako nemško predstražo. Rumunija je že prej strogo nastopila proti svojim nacističnim organizacijam. Poljaki kažejo vedno večji odpor proti Nemcem in se nagibljejo proti Rusom; poleg tega skušajo ustvariti boljše odnose s svojimi Ukrajinci. V bivši Avstriji, ki je zdaj del Nemčije, se dviga sovražno razpoloženje proti nacistem. Češko-Slovaška skuša kazati toliko znakov samostojnosti, kolikor ji je pač v težkih razmerah mogoče. V Jugoslaviji je moral odstopiti premir Stojadinović, ki je skušal preveč ustrežati Hitlerju; poskusji sprave s Hrvati dokazujejo, da se država trudi postati na znotraj močnejša. Pomak, ki bi jo mogel v primeru kake večje vojne Hitler dobiti iz srednje-evropskih držav, se

ŠPANSKA SITUACIJA

Iz Španije je zadnje čase malo poročil. Lojalisti so posesti Madrida in nekakšno tujino dežele, toda splošno domneva, da bo v kratkem njeno premirje. V zvezi s tem poroča, da sta Anglija in Francija že priznali vlado rebelnega generala Franca za faktično do Španije.

PROBLEMI PRISELENJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Odgovor: Sami ste krivi, če zmede. Predpostavljamo, da ste povedali resnico glede teke, ko ste zaprosili za državljanstvo. Vaša žena naj zaprosi za državljanstvo pod imenom, ki ga rabili ob naturalizaciji in na to spremenite vse legalne papirje v tem smislu. Naj se posvetuje z odveto v tem pogledu.

Vprašanje: Prišel sem v žene države 1. 1918 kot vojak in tri leta sem delal kot vojak, kot tak potujoč ob ameriški obali in do Zapadne Indije, velikonoči 1921 pa sem ostal kaj na kopnem. Ali morem stati ameriški državljan?

Odgovor: Da, morate pa prej legalizirati svoje bivanje. Vsi inozemci, ki so prišli v državo pred dnem 3. junija 1908, niso bili nikdar kaznovani, morejo zaprositi za legalizacijo bivanja potom takozvane stracije. Prošnja — tiskovna Form 659 služi v to svrhu. Stojbina je \$10.00.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

TWO MORE BUTTE, MONT. BEAUTIES

IRENE SPEHAR

ANNA GORNICK

When the picture of Dorothy Predovich, first elected juvenile delegate, appeared in last week's issue, a number of readers commented on what a beautiful young lady she must be. When these same readers see two more beautiful young ladies, in the persons of Irene Spehar and Anna Gornick, second and third juvenile delegates to qualify, the writer thinks they will say: What is this? A beauty contest? And small wonder, the first, second and third juvenile delegates to qualify, originate in Butte, Montana, and all are members of Western Sisters lodge, No. 190, SSCU. Miss Buttes, you might say.

You, candidates, to the juvenile convention or athletic conference! Be sure and explain to the outsiders, when showing them this week's issue of Nova Doba, that you, too, want your picture published in the Nova Doba. And that you want to take the trip to Ely, Minn., next August as a delegate. And most important, that you want him and her to join our splendid Union.

Fifth Annual National Open SSCU Duck-Pin Tournament Plans Set

Strabane, Pa. — This all takes place in one day, AGAIN as in the past, the Lawrence Recreation Alleys, at 54th and Butler Streets, in Pittsburgh has been chosen for the site of the fifth annual open duckpin tournament of the SSCU.

But instead of it being just another annual affair, this year's tournament takes on a brighter hue, a more spirited feeling and assumes more importance than ever before. This year's tourney will celebrate five years of constant successes insofar as bowling is concerned for the SSCU. Also, this tournament can be classed as the forerunner to another successful one to be held in the latter part of this year—the athletic conference.

Lawrence Boberg, the genial chairman of all past SSCU duck-pin tournaments, has finally completed all the plans necessary for a successful affair. He confidentially predicts a great day and is striving diligently to make it such. But of course your cooperation is absolutely necessary. Those in attendance at the past tournaments know the necessity of adhering to the rules. Many teams will attend. Many games will be rolled. Many scores must be tabulated before the tournament dinner can be served. And as

YOU MUST REALIZE why emphasis is placed on the following statement: **SUBMIT YOUR ENTRIES AND ENTRANCE FEES BEFORE THE DEADLINE—MARCH 25th, 1939.**

Rules

Any member of the adult department and juveniles of the ages between 16 to 18 may participate in the tournament providing that they have been members of good standing at least thirty days prior to April 2nd. Entry blanks must be filled out in the order in which the participants will bowl. This is important because no changes will be made. Score sheets are made before the tournament and to lessen the chances of errors, PLEASE list the bowlers in their proper order. The five man teams, the two keggers paired off in doubles and the singles entries MUST be entered in their respective positions. Remember, this is important.

Filled entry blanks must be signed by the lodge president or secretary and the team captain. Then with the entrance fee, they must be mailed to Lawrence Boberg, 5421 Carnegie Avenue, Pittsburgh, Pa., not later than March 25th, 1939. Also, if possible, state the number of dinner reservations required by your lodge. Remember how embarrassing a situation can become by the appearance of an unexpected guest! Don't let this happen.

(Continued on page 4)

NAT'L SSCU DUCKPIN TOURNAMENT

For Championships of the SSCU to be held
APRIL 2, 1939, IN PITTSBURGH
LAWRENCE RECREATION ALLEYS, 54th and Butler Sts.

Our SSCU is offering the following cash prizes:			
For Men		For Women	
1st prize	2nd prize	1st prize	2nd prize
\$30.00	\$15.00	\$20.00	\$10.00
15.00	10.00	10.00	8.00
7.50	5.00	5.00	4.00
10.00			

Entry fee is 75c a member for each event. Twenty-five cents of each entry fee shall go towards additional cash prizes.

Entries Close March 25, 1939

All entry blanks accompanied by entry fees should be forwarded to L. P. Boberg, 5421 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. For entry blanks write to L. P. Boberg, tournament chairman.

Lodge 78

Salida, Colo. — At the February meeting of St. Aloysius lodge, No. 78, SSCU it was decided to hold a dance for the benefit of the lodge. This dance will take place on Saturday, March 4, in the lodge hall, commencing at 8 p. m. Each male member is to pay 50 cents, while the lady members will be admitted free, as decided by the lodge. Admission for all others will be 75 cents. A tasty lunch will be served; music secured is of the finest calibre. All members are invited to attend and to bring along their friends.

Members are requested to attend in full numbers the regular monthly meetings. All matters pertaining to the lodge are best carried out when all members are present, when individual opinions are expressed, and the majority decides. It is also desired to have members come early enough to pay their assessments before the meeting. The secretary always will be present at the hall one hour before the meeting starts, to give the members an opportunity to pay their assessments.

Members far removed from the seat of the lodge are requested to forward their assessments by mail on time. The address is: Louis Skull, R. D. 1, Box 80, Salida, Colo.

Louis Skull, Sec'y

Center Ramblers

Center, Pa. — Sport Club of Center Ramblers lodge, No. 221, SSCU met with success at its dance on February 18. Nearby communities were well represented with a host of friends.

We can give the Center City four a lot of credit for their efforts to effect a happy occasion. There is something about their music that makes one want to tap his toe and shake his shoulder. No one seemed willing to call it quits when the wee hours were approaching. They would have kept the orchestra playing much longer, but all good things must come to an end.

The Sport Club takes this means to thank Bertha Knafelc for the great big cake she donated. A three-layer cake, it was decorated with pink and white icing, with the letters "SSCU Bowlers" fashioned on top.

The committee in charge worked in harmony from the start to the finish. The Sport Club could go a long way if the members will continue to hold dances. Athletics could be followed in a big way. We wish them success in every venture they will undertake in the future.

Dora Peternel,
Antoinette Mozhina

Lodge 90

New York, N. Y. — All members of Lodge 90, SSCU are cordially invited to attend the next meeting which will be held at 62 St. Marks Place, on Sunday, March 19, 1939 at 2 p. m.

We all should be there to discuss which members will go to Ely, Minnesota for the convention in August.

All members please attend.

Barbara Proka, Sec'y

BRIEFS

Minnesota candidates to the SSCU juvenile convention and athletic conference will be interested to learn that their quotas to qualify as delegates have been decreased materially. Juvenile candidates from the State of Minnesota need but 20 new juvenile enrollments to qualify automatically as delegates; and the two candidates from each district with the highest number of new juveniles to their credit, but at least ten each, also shall qualify. Candidates for athletic conference, from Minnesota, are required to write up but \$6,000 worth of new insurance to qualify automatically for delegates; and the candidate with the highest amount of new insurance to his credit in each district, but not less than \$3,000, also shall qualify.

Members of the Cleveland SSCU Bowling League will travel to Gowanda, N. Y. on Saturday, March 4, to play a match bowling series with the Pathfinder teams.

Supreme treasurer Louis Champa and his wife, of Ely, Minn., in the company of their daughter-in-law, of Cleveland, paid a visit to the Nova Doba office last week.

Dramatic society "Ivan Cankar" of Cleveland observed its twentieth anniversary last Sunday, Feb. 26, with appropriate exercises in the Slovene National Home.

Cuyahoga County Association of the Federal Music Project will present the opera "Carmen" in the Cleveland Slovene National Home on St. Clair Ave., on Friday, March 17.

On Sunday, March 5, the three broadcasting systems will carry a program from Yugoslavia, in honor of the Golden Gate International Exposition, now under way in San Francisco, Calif. The program will be carried between 1:30 and 2 p. m., eastern standard time, by the Columbia Broadcasting System, National Broadcasting System and the Mutual Broadcasting Company. Prince Paul will make a short speech. The Beograd symphony orchestra will also be heard.

A translation of Ivan Cankar's "The Istrian Donkey" appears in the January quarterly issue of the Skyline, published by the Cleveland College of Western Reserve University. Anthony J. Klancar, of Cleveland, translated the Ivan Cankar's article. Mr. Klancar has translated numerous articles from the Slovene, some of which have appeared in the pages of Nova Doba. His translation of Dr. Loncar's Social History of Slovenes will be published in book-form shortly.

Cleveland Police traffic records show that careless walking caused 96 fatal accidents out of 127 people killed in 1938. And of these 96 fatalities, 57 were people over 50 years of age. Liet. A. Foley of the 11th precinct calls for adult traffic safety education, pointing out that pedestrians over 50 still cross streets as they did in the horse and buggy stage. He also points out the need for youth to assist old folks in their careless ways and to make them ac-

With the Pathfinders

Gowanda, N. Y. — This article is an attempt to bring the Pathfinder lodge once more into the busy letter circle of Nova Doba.

The regular monthly meeting held on Tuesday, February 21, was poorly attended. This may have been due to inclement weather. We hope more will attend when Spring hits this town. A roller skating party followed the meeting at Anckner's rink. This party was a great success and enjoyed by all. Spills were plentiful. Frankie Palec took a flying dutchman's leap over the two Gnesda sisters who went down kerplunk. Tall Frank Krall spent most of his time picking himself up off the floor. Poor Hank Zuzek wouldn't trust himself on skates so he watched the others trying to skate. I bet more than one person will be sore and stiff for a couple of days.

We will be waiting for Betsy Ross bowling team; the boys are coming to Gowanda on March 4. We assure you a good time and will provide berths for the few hours sleep available.

The wedding bells are pealing loud and long. Two more couples have joined the ball and chain gang. Miss Mollie Klancar and Robert Tingle were married on Saturday, February 18. On the same day Miss Louise Huch and David Johnson took their vows. Congratulations are in order to the bridegrooms and our sincere best wishes to the brides. A toast from the Pathfinder lodge. We hope you will be very happy.

Mr. and Mrs. J. Bozich celebrated their golden wedding anniversary February 19. I hope everyone will be able to celebrate their own 50 years of wedded bliss in the manner Mr. and Mrs. Bozich celebrated theirs. Our sincere best wishes and happiness to them both.

Members, I urge, implore and beg you to please pay your assessments on time. If everyone co-operates, it will save wear and tear on my hair.

Don't forget the March meeting. We will have a little lunch. Also some fine entertainment is in store for all who come. Remember March 4, and come out to root for the Pathfinders.

Elizabeth Batchen
Sec'y., No. 222, SSCU

English Literature

By Elsie M. Desmond
No. 173, SSCU

Beowulf, the epic poem is the earliest extant and most important specimen of Old English (Anglo-Saxon) literature, dating from the tenth century, is now in the British Museum. It antedates the time of Saxon invasion of England, its original form probably took shape in pre-Christian times when the Saxons were pagans and believed in Thor and Odin. There are no references in the poem to the old pre-Christian mythology, yet the customs and ceremonies described. Beowulf's funeral, for example, is paganistic. The original poem seems to have become modified by a Christian writer, after the epic had arrived in England.

cident prevention conscious. Lodges, clubs and other groups can obtain safety programs free of charge by calling the Police Department Line 88.

Let Little Stan Take You For A Ride!

By Little Stan Juvenile Convention Publicity Director

Little Stan

Ely, Minn.—King Boris, that genial premier of winter who sends those strong blizzards and sub zero temperatures down Ely way is going to take a tumble pretty soon now. And for that Little Stan is very happy.

Because, is won't be long now when that shiftless and romantic gent they call Spring fever makes his way to this beautiful north country, riding on the wings of the sun. With this period comes his effect on all people throughout the land and Little Stan is no exception.

After all, isn't springtime beautiful? Doesn't it make you feel lazy and dreamy? Doesn't it make you feel like you want to travel all over the earth and back, and just keep on and on? That famed magic carpet was born in the springtime. That's why it sails every once in a while to visit with you. That famed messenger of the air waves is not a real carpet like your mother has in the parlor or living room. It is your imagination and Little Stan's. It sweeps you away, and you travel and travel, only to finally awaken to find yourself in the same old place.

But this 1939 magic carpet is going to be real. Each and every one of you have one. And if you have been reading the wonderful news of our third biennial juvenile convention and second athletic conference you'll soon see why.

It's like the radio. You sit at home, comfortably squatted, reading a magazine, listening to the radio. Pretty soon your eyes lose interest in the reading. The music gets you. Your eyes take on a dreamy look, and your magic carpet has taken you for a ride. Over the blue skyways, over hill and dale to the broadcasting studio. You are leading the orchestra, you are singing. Your voice is coming over the air waves.

Little Stan is listening to Paul Whiteman's Rhapsody in Blue program, and is almost carried away by the music as he types along. His magic carpet took wings, and started him off on this yarn.

And now, coming to your magic carpet and what it is going to do to you. When you get this issue of Nova Doba, you'll be reading glaring headlines telling you of the latest records being set by our members in the drive which will culminate with the juvenile convention. You read the thrilling stories of that wonderful Minnesota Arrowhead country; how Western Sisters Lodge No. 190 of Butte, Montana has already qualified Dorothy Predovich, Irene Spehar, and Anna Gornick as delegates and Mary Petritz, petite brunette, who already has one trip to a juvenile convention in her favor, is nearly qualified as the fourth delegate. You thrill to the thought of over 100 young juveniles leaving on steaming engines some traveling as high as 1,500 miles to the beautiful vacation land in northern Minnesota's historical Iron Range in the heart of the famous Arrowhead lake and resort country, where are located million dollar school buildings, where every city seems like a small metropolis, beautiful in wilderness setting. You can't

find that in any other place in the world. And best of all, where is located the beautiful structure, THE HOME OFFICE OF OUR SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION.

Your dreams take on more color. It places you on your own magic carpet, which whisks you away. In no time at all, it seems that you have contacted enough people, have enrolled forty juvenile members, and have qualified for that wonderful trip.

Then a couple of months of preparation. You think of all the places you'd like to go and do. Where you're going to stop on the way, who you are going to meet. Then that day of days. You wave farewell to all your friends who have come to see you embark on your journey. And are you happy!

The clickety-click of the rails as the engine speeds on its way to your dreamland is musical rhythm to your ears. Your arrival, your participation in all the fun that awaits you—makes your head swirl about in excitement. The voice of a radio announcer breaks your dreams, and there you are seated again with a Nova Doba in your lap. You wish that you hadn't snapped out of that dream, and you wish more that you could really go on a trip like that.

Suddenly it dawns on you that you can. You contact your folks, your father and mother. They realize your excitement and see that you can bring much fame and honor to the family if you are successful. Your picture would be in the paper, and all your friends will be envious of you. Besides it would be a trip where it wouldn't cost your family any money. Such a wonderful opportunity. AND ALL YOU HAVE TO DO IS TO ENTER THE JUVENILE CONVENTION CAMPAIGN BEFORE MARCH 31st! AND WORK HARD ENLISTING THE HELP OF ALL YOUR FRIENDS AND LODGE MEMBERS IN ONE BIG EFFORT TO BE ONE OF THOSE HAPPY DELEGATES WHO WILL TREK TO THIS FAMOUS LAND THIS SUMMER. LITTLE STAN WOULD LIKE TO SEE EVERYONE WHO WRITES IN THE PAPER, EVERYONE WHO IS A JUVENILE MEMBER OF ELIGIBLE AGE TO ENTER AND MAKE THAT GRADE. TAKE THAT MAGIC CARPET WITH YOU AND RIDE THE SKYWAYS WITH LITTLE STAN TO A NEW SSCU RECORD, TO THE MOST WONDERFUL TIME YOU'VE HAD IN YOUR WHOLE LIFE!

Expresses Thanks

Ludlow, Colo. — I want to take this opportunity to thank the members of lodge No. 233, SSCU for selecting me as candidate for delegate to the second athletic conference, scheduled to take place in Ely, Minn., on August 4, 5 and 6. I solicit their undivided support and co-operation to help me reach my goal, which at the same time will contribute towards the progress of our lodge and Union. I hope I shall justify the choice of the membership and represent them in their endeavors to present to the world a bigger and better organization.

Louise Logar

Filing Deadline in the Greatest SSCU Campaign Nears; Candidates Are Urged To Enter Race At Once!

By Little Stan

Ely, Minn. — While over 140 candidates to the third biennial juvenile convention and second athletic conference are plugging away in order to attain their goal—to qualify as delegate and be the lucky persons who will start a beautiful adventure in Ely next August—there are at least a like number who are whistling away their cares, thinking there remains plenty of time.

Ominously the days are flying by until now there remains less than 30 days in which to file candidacy in the race to become delegate to the greatest convention our Union has sponsored for its younger members in history. For the filing deadline is March 31!

In a press conference, Bro. Anton Zbasnik, our supreme secretary, pointed out there were 69 candidates entered to the second athletic conference; 89 to the juvenile convention! An impressive number, truly. But scanning the list we see that several of the usually active SSCU centers have not entered any candidate—for either conclave. And with the deadline coming nearer and nearer something must be done.

In weekly write-ups, Little Stan has tried to bring you the beauty of the hundreds of things that will attract successful delegates. This is not gross exaggeration. It's true every word of it, so true that the words of your correspondent can't even attempt to describe vividly.

IT ALL BOILS DOWN THAT YOU HAVE AT YOUR FINGER-TIPS A CHANCE TO ENJOY A WONDERFUL ALL-EXPENSE TRIP TO ELY, THE GATEWAY TO THE MOST BEAUTIFUL WILDERNESS REGIONS IN THE WORLD, IN THE HEART OF THE FAMOUS MINNESOTA ARROWHEAD COUNTRY.

Money?—It means nothing. Remember that film, "You Can't Take It With You," that just recently won the Motion Picture Academy Award?—Well, when you get here you'll feel just as carefree and happy as the characters in that film did. You won't need much cash. For our Union pays you the per diems, along with your traveling expense, and in addition awards cash prizes for every bit of insurance you write. It will come all in one lump, just before you leave. THEN ALL YOU HAVE TO DO IS JOIN THE GANG; GET ON THE FAST PASSENGER TRAINS, AND SING AWAY THE BLUES! Because you're going to Ely—this little town of 6,500 population which is so modern, so convenient, so close to fishing centers, lakes, and streams, which harbors and embraces the Home Office of our South Slavonic Catholic Union, WHERE REAL FRATERNALISM WILL BE REALIZED ONLY WHEN YOU RUB ELBOWS WITH YOUR MANY BROTHERS AND SISTERS FROM COAST TO COAST WHO WILL APPEAR AT THE CONVENTION HALL—IN ELY'S BEAUTIFUL STONE COMMUNITY BUILDING TO TAKE CARE OF BUSINESS; AND AFTER BUSINESS YOU WILL HAVE THE TIME OF YOUR LIVES AS EXCELLENT ENTERTAINMENT IS BEING PLANNED BY A LOCAL COMMITTEE WHO CAN HARDLY WAIT FOR YOU TO ARRIVE!

WHEW! That burst left Little Stan breathless. But so much can be added! Picture yourself afterwards. You've heard those that returned from Ely tell of their wonderful time and experience. You missed it because you didn't file your candidacy before the deadline. You missed it because you figured, "Oh, there's lots of time!" You don't want to be one of those, do you?

BY FILING YOUR ENTRY NOW YOU WILL BE ON YOUR WAY TO TOWN! IT WILL GIVE YOU FOUR MONTHS IN WHICH TO QUALIFY AS DELEGATE. Remember, after filings close, the membership drive really gains momentum as candidates set themselves into the spirit to become a delegate or bust! It takes only an hour or so a day. Enroll three a week; say even two a week, and you have enough! It can't be done in one or two days. It can perhaps if you put the entire 20 or 24 hours into it. But be patient, get in there and work along.

When your favorite team is behind you feel kinda blue. But when they start to score, to tie up with their opponents, you cheer, and when they get ahead, your voices get hoarse in frenzied excitement. And when you win there is much happiness, back slapping, hand-shaking.

RIGHT NOW ALL ELY IS EXTENDING A WELCOMING HAND IN YOUR DIRECTION. YOU GONNA BE HERE TO SHAKE IT? FILE YOUR CANDIDACY NOW, AND ENROLL THAT NECESSARY QUOTA!

Last week we saw the picture of our first juvenile delegate, Dorothy Predovich of Lodge No. 190, Western Sisters. Nice looking lady she is, too! Heard a lot of beautiful comments about it. Soon there will be pictures of Irene Spehar and Anna Gornik, from the same lodge already qualified. And then there will be one of Mary Petritz who, we know definitely has qualified as the FOURTH juvenile delegate from No. 190. What a marvelous record. We can't help but join in crowding about it.

As soon as you qualify your photo appears in Nova Doba. WE MUST HAVE THAT YOU KNOW... SO THE ENTIRE SSCU WORLD CAN SEE WHO THE SUCCESSFUL WINNERS ARE.

Bro. Zbasnik told Little Stan that there were several others who were on the verge of becoming delegates. So be prepared for startling announcements from the Home Office!

MINNESOTA CANDIDATES! A special announcement from the Home Office. By referendum, the supreme board ratified a proposal which reduces the quota from \$10,000 written insurance to \$6,000. One of the main reasons for that is that most of the Minnesota lodges are located on the Iron Range less than 100 miles away from Ely. Traveling expenses are small, and that accounts for the reduction of quota there. This should be an added incentive! Let's move along, Minnesota!

Anne Prosen of Lodge No. 173, Cleveland, is quite a playwright. Her little play concerning two candidates to the Ely convention who finally made the grade was charming! Bouquets Anne!

Got quite a laugh out of Martin Regina's story about the cold weather in Philly. So cold the steam radiator jumped into bed with him to get warm; so cold that a farmer froze his ears, pulled them off, used them for snowshoes! Har! Har! In Ely it gets so cold sometimes, they used icicles for toothpicks. Some fun, knocking icicles off buildings. Haven't done it for nearly a month! It's also so cold here that the chamber of commerce has decided to sponsor Fourth

A Word of Advice

Euclid, O. — Recent reports for the on-coming convention prove things are coming along very satisfactorily. Results are showing the great interest our modern youth has in a truly fine organization, such as the SSCU. Seeing all this great hustle, I felt that here is quite the appropriate time and place for a few encouraging words to you who are finding your new-member lists rather short.

A few years ago, if I remember correctly, I ran across several lines in my reading that ran somewhat in this way.

A man who does a little more work than he's expected to — Takes a little more care than he's asked to —

Puts the smaller things on an equal footing with the more important ones —

He's the man that is going to get a job!

You people may not be looking for a job, but striving to enroll new members at a time like the present is no easy task. Now that you have announced your candidacy, don't fall from your position. Be like the man who works a little harder, always does a little more and a little better, and who, in the end, reaps the fruit of his labor. Don't be satisfied with what has been accomplished by today, but look forward to what you can accomplish by every tomorrow that comes your way. It isn't hard, really it isn't. Make up your mind to reach that goal, determine your standing yourself and before you know it, you will be the man on top.

Some of you people may think — "She can talk, she should try it." I have tried it, not only in this particular field but in several others and I did not stop at the sign reading, "almost there." I went on, following determination and will, and I reached the sign that reads "finis". You should feel the same way. Everyone of you have the "will" and you can do it. Join the crusade for a bigger, better, finer SSCU. You know as well as I do, that an organization like ours cannot fail. Every step, every turn that we take spells success in print so bold it cannot be erased. Remember the old adage — "A winner never quits — a quitter never wins!"

Albina Nosee

Burglar: "Please, let me go lady. I've never done anything wrong."

Old Maid: "Well, it's not too late to learn."

of July celebration in Feb. Why?—Buildings snap with such loud reports the citizens don't have to buy fire crackers! Kinda weak, what

A letter from Bro. L. P. Boberg, tournament chairman for the fifth annual duckpin tourney which opens in Pitt April 2, was received by your scribe. A few days earlier received entry blanks. Temptation to enter the event was great, but I guess Pitt is too far away for Minnesota this year. Maybe next year L. P.! Looks like it's going to be a great event. Come on, gang—those of you who can should enter! Little Stan will try to cover the tourney by remote control. Too bad that Magic Carpet can't really move. It could in imagination though!

Got to move along now! BUT DON'T FORGET THE DEADLINE FOR FILING IS MARCH 31st! ENTER NOW! AND MAKE CERTAIN THAT YOU WILL BE ONE OF THE GROUP HERE NEXT AUGUST WHO WILL ENJOY THE FINE THINGS BEING OFFERED BY OUR SSCU!

FIFTH NATIONAL DUCKPIN TOURNAMENT PLANS SET

(Continued from page 3)

pen to you or your friends. Make your reservations NOW.

Tourney Fees

To defray costs of tournament expenses and prizes, a fee of 75 cents is placed on all applicants. Therefore, for each five man team, the entrance fee amounts to \$3.75, for the doubles, a charge of \$1.50 and of course, for each single entry, 75 cents.

Prizes

To the SSCU duckpin champions in the men's five man event, a first prize of thirty dollars will be awarded. For the second best effort in this class, an award of fifteen dollars will be given. For the doubles champs, a first of fifteen dollars and a second prize of ten dollars awaits owners. The men's singles winner receives seven and one-half dollars while the runner-up will receive a five-dollar bill for his efforts. An all-events prize of ten dollars will also be awarded. In addition to the cash awards, the SSCU will present all first placers with medals.

In the women's division, the team prizes are twenty dollars for first and ten dollars for second teams. In the doubles, the SSCU women's champions will be awarded ten dollars while the semi-finalist in this class will find eight dollars awaiting them. For the women's single champs, five dollars will be given and four dollars to the second best. As all-events prize for the women, the tournament committee will hand out seven dollars and fifty cents. And not to forget that the SSCU will award all first placers with bowling medals.

Enroll Now

So there you have it. All the rules and regulations and compensation around which the SSCU national open tournament is built. The requirements are few and simple so that all may enjoy a great SSCU day in Pittsburgh. But don't forget, this is not an ordinary tournament. IT IS THE FIFTH ANNIVERSARY and a day to celebrate. Five years of successful tournament days will be inaugurated on April 2nd at the Lawrence Alleys in Pittsburgh. Let's make it the biggest tournament day in the SSCU history.

Let's keep within the predictions set by all SSCU members that this year will be the greatest year in the SSCU history. Even greater than the "BOOM" year of our fortieth anniversary. This is the year of accomplishments for the SSCU, so let's start with the open duckpin tournament in Pittsburgh. Let's make it bigger and better than last year's huge success. And above all, let's get our entry blanks into Lawrence Boberg not later than March 25th, 1939. This is REALLY IMPORTANT. So please, don't forget.

Tourney Dinner

As with the tournament itself, the tournament dinner too, will be different than all previous dinners, hailed by all who had the good fortune to attend one. After all, why not? This is the fifth anniversary year so why should just an ordinary dinner be served. It will be a dinner fitted to the occasion. It will be a fifth anniversary dinner so prepare for the meal of your lifetime. Who knows, you might find your dinner silverware done up in grand style, ribbons and all. But here's what you DO KNOW. The dinner itself WILL be prepared in grand style. In a style fit for a king himself. For isn't this the anniversary year? But here's a tip all should heed. Make your reservations for dinner now. It's one thing to expect dinner and then to be served, but wow, what a disap-

Duckpin Tourney

Pittsburgh, Pa. — The history of our SSCU duckpin tournaments is now in the making of another chapter. This year marks the fifth in which our members can get together and show on the alleys who is the champ. Our tourneys have in the past always shown there is still a fraternal spirit and there is nothing better in the world to bring it to the fore than some sort of social or athletic meeting, and in my mind an athletic adventure is the better of the two since there is no question of a money-making matter attached to it. In our tourneys, for instance, the entry fees are merely to cover expenses and extra prizes.

This year when there will be held the second athletic conference, the matter of sports naturally will be foremost problem, let us not, however, forget that athletics is only a secondary or rather aiding side of our great SSCU. We use these means to acquaint our friends that we are a real fraternal organization and urge them to join with us.

We hope this, the fifth, tournament will not be the last. Get busy, hand in your names to your secretary or athletic supervisor so that he may get entries sent in on time.

Any out of town members who desire to come on Saturday and stay over, kindly let me know that I may be able to make some arrangements for their accommodation. In another part of this issue you will read further news of the tournament.

L. P. Boberg,
Tournament Chairman

Gopher Girls Win

Ely, Minn. — Gopher girls of Lodge No. 2 strengthened their third place position in the Women's Bowling league by sweeping two out of three games from the Ely Junior college ladies.

The Seme sisters, Frances and Mrs. Porthan with scores of 147 and Julia Perushek with 142, set the pace for the Gophers in the first game which was won 669 to 568.

Gopher girls faltered somewhat in the second game. That coupled with unfortunate splits enabled their opponents to take the second game 606 to 709.

The feminine bowlers came back in the last game in grand style. Led by Marie Kuzma who scored a 152, the gals soundly trounced the Jay See's 640 to 598.

In league standings Gophers now have 15 games won, 12 lost. They are still within reach of the top spot, providing that the Arrowheads of Lodge No. 184 and Forest and Lakes drop a few in the meantime.

Composite score:

GOPHERS			
M. Kuzma	120	111	152
Julia Perushek	142	105	110
Mrs. E. Porthan	147	144	107
Frances Seme	147	134	144
C. Kuzma	113	112	127
1,905	669	606	640
ELY J. C.			
Salo	95	144	73
Grevich	110	124	117
Ek	102	147	121
Bolka	124	147	132
Marolt	137	147	155
1,875	568	709	598
Marie Kuzma			

pointment to expect dinner and then not get it. This all can be avoided by placing your reservations with Lawrence Boberg, along with your entry blanks and entrance fees. Why not do this today while there is still time. Don't be left out.

Stan Progar,
Publicity Committee.

Rambling Along

By Stan Progar

Strabane, Pa. — Just recently I had the pleasure of conversing with a very intelligent young man. Intelligent because he has a well paying and steady position and more so because he KNOWS the true value of carrying adequate insurance to cover him and his family in case of "trouble ahead." Intelligent, too, because he has the keen foresight to see trouble ahead and plenty of common sense to prepare for it. How fortunate his wife is. Also his children. They need not worry about the future. Their future is insured. They have social security of the first order. Indeed, they CAN thank the lucky stars for such good fortune.

But how many of you ever considered the possibility of ever landing in this class. Or of having a friend that could boast of this. But when you stop and consider it thoroughly, you and your friend CAN do this very same thing. You don't need to be a business success to accomplish this. Nor need you belong to the "four hundred" group. All you need is the keen foresight to see trouble ahead and the common sense to prepare for it by taking out a policy in the most "able to protect" Slovene fraternal society known to man—the South Slavonic Catholic Union.

Tell your friends about this today. Show them the facts of the SSCU and then dare them to match them—if they can. In doing this you will do two notable things. You will insure your friend's future happiness and qualify yourself as delegate to improve a BETTER organization. Do this today. Now!

Congratulations

The members of the Bratska Sloga lodge are proud to announce a new arrival in the SSCU family of Strabane. Yesiree, Yesiree, there's a stranger in the Rosman's house today. The proud papa, Mr. Frank Rosman, announces that his new daughter was born in the Canonsburgh hospital and weighing eight-and-one-half pounds. The mother, Mrs. Jenny Rosman is reported as doing well. Congrats Frank and Jenny. Don't forget the seagars.

SSCU Sports

As was reported, the JSKJ-KSKJ return match games came off as scheduled. The boys met in the Beetle Alleys and again the Kay Jays took top honors. They won both the ducks and the tenpin games but accomplished this after a dog fight to the final frame. In the tens, their victory margin was 56 pins while the ducks a 59 better was scored. Total for three games was KSKJ—2057, JSKJ—1998. In the tens the boys did a little better by chalking up 2234 for the KSKJ, and 2178 for the JSKJ.

The SSCU-SNPJ games were postponed until this week and somehow this department believes that greater results will be the lot of the SSCUers. Just remember that I warned you.

New Members

Concluding the regular meeting of the Bratska Sloga lodge was done in a very successful manner insofar as making bigger a better organization. Five new members were signed, sealed and delivered and more are to follow soon. Intervening business made it impossible for more to attend. But for the present, let's give a rousing cheer and a warm welcome to this lucky five group. Brother members, I give you, Harry Susko, Frank Delost, Louis Moze Jr., Peter Benic and Mike Zreskiy. Five good men and true.

A Thought

Spread good cheer and inspire kindness. Must you always be a grouch?

Cleveland Bowling

Cleveland, O. — Paced Charlie Wohlgenuth's series 616, including a single high 235, the Perme Tailors took three games out of three from the Poklar Service. John Hrvatic was high for the losers, with single high of 212 and a series of 499.

Stein Cafe trimmed the Euclid Dairy in two games, with Tony Laurich's 487 series leading the Stein Cafe. A Perdu sparked for the losers with 546 series.

Dolgan Hardware topped the league leading Collinwood Bowlers in two games. Frank Slag scintillated for the winners with a 550 series, as George Kovitch enjoyed first position for the losers with a 561 series.

Note to all league bowlers: There will be no league bowling next Sunday. Games will be postponed on account of the trip to Gowanda, N. Y. Seven bowlers are expected to travel with the Pathfinder teams. The postponed games will be rolled off at some later date.

The bowlers and friends who visited Barberton last Saturday have asked me to express a vote of thanks to the Barberton folks for the wonderful time shown us. The Cleveland A team lost while the B team won, so we are somewhat even. Barberton coming to Cleveland on Saturday, April 18.

George Kovitch, Sec.
Cleveland SSCU League

Well?

Cross examination of a new Porter from the dynamite manufacturer trial in Carter County:

X. You don't stay in the hotel at night, do you?

A. No, sir.

X. And after you leave the hotel at night and go home, your wife, of course, you don't know what happens, do you?

A. Yes, sir.

Case & Comm.

Diogenes met a Civil War veteran.

"What were you in the war?" he asked.

"A private," the old soldier answered.

And Diogenes blew out the lamp and went home.

—Awgwa

National S S C U Athletic Board

MINNESOTA
Joseph Kovach, 342 E. Sheridan, Ely, Minn., Lodge No. 1.
Stanley Pechaver, 648 E. Camp St., Ely, Minn., Lodge No. 2.
Joseph Bovitz, 316 W. Maple St., Chisholm, Minn., Lodge No. 39.
Stanley Loushin, Box 332, Ely, Minn., Lodge No. 114.
Fred Banks, 628 E. Sheridan St., Ely, Minn., Lodge No. 184.
Matt Stukel, 346 E. Camp St., Ely, Minn., Lodge No. 200.

PENNSYLVANIA
Frank Bratkovich, Box 69, Harrisburg, Pa., Lodge No. 40.
Frank F. Pezdirc, 427 Schuykill Ave., Reading, Pa., Lodge No. 61.
Kosmach Vencil, Box 641, Export, Pa., Lodge No. 116.

Frank Kuznik Jr., Box 254, Export, Pa., Lodge No. 138.
Stanley Progar, Box 245, Strabane, Pa., Lodge No. 149.
Stephen Lombardi, 321 Euclid Ave., Canonsburg, Pa., Lodge No. 205.
Nick Grubich, Box 628, Export, Pa., Lodge No. 218.

Paul J. Oblock, Box 105, Unity, Pa., Lodge No. 221.
Joseph J. Yohman, Cheswick, Pa., Lodge No. 228.

OHIO
Vida A. Kumse, 1755 East 33 St., Ely, O., Lodge No. 6.

Frank Mekina, P. O. Box 14, Barberton, O., Lodge No. 44.
Joseph Ulyan, 1141 E. 66th St., Cleveland, O., Lodge No. 173.
John F. Kardell, 6011 Bonna Ave., Cleveland, O., Lodge No. 180.

Albert Jelencic, 15011 Westropp Ave., Cleveland, O., Lodge No. 186.
Joe Struna, 19515 Mohawk Ave., Cleveland, O., Lodge No. 188.
Stan J. Pogaenik, 32 Grace St., Strabane, O., Lodge No. 229.

ILLINOIS
Louis Rode, 930 Victoria St., Waukegan, Ill., Lodge No. 94.

MICHIGAN
Katherine Plenkar, 75 E. Dakota, Detroit, Mich., Lodge No. 234.

NEW YORK
John Vucina, Beech St., Gowanus, N. Y., Lodge No. 222.

Iz glavnega urada JSKJ

Društvom v Minnesoti

Z ozirom na dejstvo, da imamo z delegati, ki prihajajo na mladinske konvencije in ki bodo prišli na atletično konferenco iz države Minnesote, zelo malo stroškov, je glavni odbor potom referendumu kvoto za minnesotske delegate znižal. Od minnesotskih delegatov se bo torej zahtevalo sledeče kvalifikacije:

Za delegata na mladinsko konvencijo sme v Minnesoti kandidirati vsak član mladinskega oddelka v starosti od 10. do 18. leta, toda kandidirati smejo samo tisti, ki so bili že pred 1. januarjem 1939 člani Jednote. Vsak okraj bo upravičen do dveh delegatov. Za delegata bosta priznana tista dva kandidata, ki sta pridobila največ članov v mladinski oddelku, toda ne manj kot DESET vsaki. Kandidat, ki bo zapisal 20 novih članov, bo avtomatično izvoljen.

Za delegata na atletično konferenco sme v Minnesoti kandidirati vsak član odraslega oddelka v starosti od 16. do 35. leta pod pogojem, da je bil že pred 1. januarjem 1939 član Jednote. Vsak okraj bo upravičen do enega delegata. Za delegata bo priznan tisti kandidat, ki je zapisal največ zavarovalnine v odraslem oddelku, toda ne manj kot \$3000.00, kadar pa zapiše \$6,000.00 zavarovalnine, bo izvoljen avtomatično.

Razume se, če bo v kakem okraju več dandidatov avtomatično izvoljenih, bodo priznani tudi tisti kandidati za delegate na mladinsko konvencijo, ki so zapisali manj kot 20 članov, toda ne manj kot 10. Priznana bosta tista dva, ki sta za avtomatično izvoljenimi delegati pridobila največ članov. Isto velja za kandidate za delegate na atletično konferenco.

Društvom, katerih se tiče:

Več kot polovica društev še ni prijavilo kandidatov za mladinsko konvencijo in atletično konferenco. Čemu? Iz dosedanjih poročil je razvidno, da so zopet aktivna samo tista društva, ki so bila aktivna v prejšnjih kampanjah. Ali naj agitirajo vedno samo ena in ista društva? Kaj je z okrajem štev. 1, ki obsega vso državo New York in del Pennsilvanije? Pri nekaterih društvi imamo po 150 ali več odraslih članov, pa samo po 20 ali 30 mladinskih! Na drugi strani imamo društva, ki štejejo po 30 ali 40 odraslih članov in po 60 in 70 mladinskih! In, kaj je z okrajem št. 21 v Minnesoti? Ali ne bo ta okraj imel nobenega kandidata za delegata na mladinsko konvencijo in atletično konferenco? V okraju št. 21, kakor v okraju št. 1, je še mnogo neobdelanega polja, samo potruditi se je treba nekoliko. Pogledite na Chisholm, Minnesota. Tam imajo 9 kandidatov za delegate za mladinsko konvencijo in tri za atletično konferenco. Prav nič se ne bom čudil, ako bodo vsi izvoljeni. Posezite tudi nekoliko med druge narodnosti; ne iščite prospektivnih članov samo med našimi rojaki. Naša Jednota je ameriška podpora organizacija, brez kakih "izmov," in mi sprejemamo vse, kar je dobrega med belim plemenom. Veliko je med nami ljudi, ki ne vedo, da svoje otroke lahko zavarujejo pri naši Jednoti, in to samo za 15 centov na mesec. Odkar je bila zahteva za zdravniško preiskavo ukinjena, je otroke veliko lažje zapisati v Jednoto, tako so mi sporočili tisti, ki so na delu. Zakaj ne bi torej tudi vi, ki v tej kampanji še niste storili ničesar, porabili to priliko in šli na delo? Gotovo imate tudi pri Vašem društvu otroke, ki bi radi prišli na brezplačen izlet na Ely, čemu bi jim torej ne pomagali? In naše mladinske konvencije niso samo veselje izlet, ampak imajo tudi več drugih važnih pomenov. Mladina od danes bo jutri pozvana na krmilo Jednote, radi tega jo je treba pripraviti za to odgovorno delo. Zato se vršijo mladinske konvencije. Ako otrok svojo Jednoto vzljubi že v zgodnji mladosti, jo tudi potem, ko bo odrasel, ne bo pozabil.

ANTON ZBASNIK, glavni tajnik.

Sodobni problemi

Tukajšnji veliki dnevnik "Akron Beacon Journal" je imel dne 21. februarja 1939, uredniški članek pod naslovom: "Diskriminacijska postava dajanja." Tam se med drugim poroča, da so v naši ohijski postavo dajanja vložili trije za delavstvo škodljivi predlogi. Dva izmed teh, ako bi postala postava, bi zabranjevala vsaki osebi, katera je bila kdaj kaznovana vsled kriminalnosti, biti uradnik unijskega biroja. Poig tega se bi zahtevalo, da imajo unijski uradniki še posebne kvalifikacije, da smejo biti izvoljeni v urad unijske. Drugi izmed predlogov zahteva, da se morajo vse unije v naši državi inkorporirati. V opoziciji proti tem nameravam postavim so se združili voditelji A. F. of L. in C. I. O. Upati je, da se bode tako pod pritiskom organizirane delavstva zadostno vplivalo, da predlogi ne bodo sprejeti. Prej omenjeni članek komentira: "Unijski voditelji imajo upravičeno pritožbo proti sprejetju predlogov, ker ako je pravično, da bi morali imeti take kvalifikacije, unijski uradniki, potem bi bilo nič manj pravično, da bi morali imeti take kvalifikacije tudi uradniki biznesa, bratskih organizacij, uradniki pri dobrodelnih organizacijah, pri verskih ustanovah in drugje, in ako naj bi bilo ex-kaznjence zabranjeno imeti urad pri uniji, potem naj bi bil takim zabranjen tudi vsak drugi javni urad. Ako je pravično zahtevati, da se vsaka unija inkorporira, potem ne bi bilo nič manj pravično, da se inkorporirajo tudi vse trgovske zbornice in zveze delodajalcev. Ako bi bil enkrat narejen začetek kaznovanja razreda (delavskega) potom postav, potem ne vemo kam nas bi to privedlo." Tako ta dnevnik. Mi delavci opazujemo, da si nekateri interesi na vse mogoče načine prizadevajo, ako že ne zatreti, pa vsaj omejiti delavsko gibanje. Ako se jim ne posreči s priljubljenim argumentom, da se v unijskih vrstah goji proti-amerikanizem, skušajo potom postavdaj. Posebno imajo korajžjo sedaj, ko se delavstvo samo med seboj prepira in samo sebe ovira. Kar se tiče zadnje omenjenega, do bimo zelo dobre in natančne podatke v knjigi Louis Adamic, v "My America," pod poglavjem "The Workers," in katero knjigo naj bi čital vsak naš rojak, kateri razume angleščino, in se tako prepriča, da zamore tudi naš v starem kraju rojen rojak-pisatelj pisati o delavskih vprašanjih, brez kake strankarske barve, ne da bi ob enem sramotil ali poniževal kako osebo prepričanje. Brez škripanja z zobmi in brez žuganja z maščevanjem, kar je najbrž prva in zelo vesela primera v zgodovini ameriških Slovencev. Zdi se mi, da posebno boli delodajalce to, da se zadnjih par let tako številno vrši masno organiziranje delavcev, med tem ko so bile unije do pred par leti le bolj za nekatere izučene delavce — trade unions. Ker smo že pri unijah bo gotovo koga zani-

male, da se je začelo delavstvo organizirati, vsaj v večjem obsegu, v Združenih državah leta 1825, in da je dalo temu povod povečano priseljevanje delavskih slojev iz Evrope, ker bati so se začeli, da jim bodo ti konkurali pri delu v industriji. Prva narodna konvencija organizirane delavstva pa se je vršila leta 1865, in sicer v Louisvillu, Ky., na kateri je bilo navzočih okoli 25 delegatov. Prva delavska stavka v naši deželi, ki pa ni bila vsled neugodne zahteve za večjo plačo ali za zmanjšanje delavnih ur, pa je bila pred več kot tristo leti, to je, leta 1619. Iz mesečnika "The American Slav" za mesec februar 1939 zaznamo namreč, da je bil leta ustanovljen v naši deželi v koloniji Jamestown prvi ameriški parlament, poznan pod imenom "House of Burgesses". Tam so bili takrat že naseljeni Poljaki. Naredila pa se je bila postava, da vsak kolonist kateri ni Anglež, nima državljskih pravic in da ni enakopraven. Proti tej krivični postavi so protestirali tamkajšnji Poljaki in, ker se jim ni ugodilo, so zastavili pri njihovem delu. V prej omenjenemu mesečniku čitamo nadalje, da je zapisek v The Court Book of the Virginia Company of London, od dne 31. julija 1619 sledeče vsebine: "Vsled nekega nesporazuma s Poljaki, bivačimi v Virginiji, se je naredil sporazum, da bodo tudi oni enako-pravni in svobodni kot vsaki drugi prebivalec tam. Ker so izučeni delavci v pripravljani smole in pepela za milo, in da ne bode ta izurjenost z njimi vred izumrla, je bilo sklenjeno, da se pošlje med nje nekaj mladih mož, da se od njih nauče tega dela, kar bode v korist dežele." Ta mesečnik je pisan v angleščini in namenjen tukaj rojeni mladini slovenskega pokolenja. V januarski izdaji se poudarja, da je nepristranski in da se ne bo pečal s kontroverzami, ki jih imajo Slovani med seboj, da pa bo sto-procenten v lojalnosti napram Ameriki in da je njegova naloga vsaditi v srca ameriških Slovanov pravi ponos na njihovo slovensko pokolenje. Ta revija je res zelo primerna za našo tukaj rojeno mladino, posebno za tisto, katera ima, kot trdi pisatelj Adamic, takozvani inferior complex, to je, da se ne počuti polnovredna drugim tukaj in se pusti prištevati za imozemce. Glede tega nepravga kompleksa imam za pripomniti, da vem iz lastne izkušnje, da le tisti naši otroci imajo tak nepravni kompleks ter se ob enem tudi sramujejo svojega pokolenja, kateri niso poučeni o zgodovini svojega in slovenskih narodov, in ker ne vedo, da so tudi Slovani zelo mnogo pripomogli k napredku Amerike, bodisi v industriji, v gospodarstvu in kulturi. Znano mi je tudi, da učne knjige v naših javnih šolah zelo molče, kar se tiče doprinosa za našo deželo od strani Slovanov. Vse preveč in krivično se jih omenja z "recent immigrants", ne glede na to, da se bi lahko prepričali iz zgodovine, da so bili tukaj že pred tristo leti in da so se pod našim očetom Washingtonom borili za svobodo in neodvisnost naše dežele. Da, tam prav pogosto čitamo o Lafayetteu, Francu, o Steubenu, Nemeu, ne pa tako tudi o Slovanih Kuščusku-tu in Pulaskiju, ki sta bila poveljnika v vojni za neodvisnost in kateri zadnje omenjeni je bil ubit pri obleganju Savannah leta 1779.

DOPISI

S pota. — V severni Minnesoti smo imeli prvi del zime nenavadno milo vreme in smo ga temu primerno hvalili. Se urednik Nove Dobe, ki se je mudil tu par dni konci letošnjega januarja, je naše zimo pohvalil, da-

si ni nikak prijatelj mraza. Pa se je menda zima zaradi te in take hvale prevzela in je v februarju začela razsajati. Februar je sicer najkrajši mesec v letu, toda tudi v tem mesecu se lahko zima pošteno izdijva, če jo tako prime. In letos jo je držalo v februarju. Snežni viharji so divjali skoro dnevno in tudi mrzlo je bilo, včasih po 25 stopinj pod ničlo in še nižje. Viharji so nanašali sneg v zamete, da marsikje ni videti cest in da je pokrajina razorana kot z nekakimi strelskimi jarki.

V Duluthu se je navalilo toliko snega na streho gledališča, da se je podrla. Velika sreča pri tem je bila, da nihče ni bil resno poškodovan, dasi je bilo nad tritisoč oseb v gledališču. Streha se je pod pritiskom snega le počasi podajala, tako da so se ljudje lahko pravočasno umaknili. Precejšnja zasluga gre tudi pianistu, ki je prvi opazil nevarnost in občinstvo na isto opozoril, obenem pa je priporočal ljudem naj odhajajo mirno in v redu. Ves ta čas je igral na klavir in s tem zagotavljal občinstvo, da nevarnost ni nujna. Tako so ljudje v redu izpraznili gledališče, predno se je streha zrušila.

Ko to pišem, smo že v zadnji tretjini februarja, pa se sneg in sodra še vedno vsipljeta izpod neba. Vsekakor marec ni več daleč in v marcu se začne že pratekarska pomlad. V te kraje bo sicer prišla nekoliko pozneje, toda prišla bo. Zato bo pa takrat toliko lepša, ker bo tem bolj zaželjena.

Matija Pogorelec.

Pueblo, Colo. — Po daljšem bolehanju je tukaj preminil Anton Bojc, star 56 let, član društva Sv. Petra in Pavla, št. 15 JSKJ. Pokojnik je bil rojen v Dolenji vasi pri Ribnici na Dolenjskem in je bival v Ameriki približno 30 let. Tu zapušča sestro in več drugih sorodnikov, v starem kraju pa sina. Naj mu bo ohranjen blag spomin!

Joseph Merhar, tajnik društva št. 15 JSKJ.

Ludlow, Colo. — Tem potom se želim najlepše zahvaliti vsem članom in članicam društva Slo-ga, št. 233 JSKJ, za nedeljno podporo kot kandidatini za delegatino na letošnji atletski konferenci JSKJ. Upam, da bomo vsi skupaj uspešni pri delu za večjo in boljše JSKJ in upam, da bom častno zastopala moje društvo.

Louise Logar.

New York, N. Y. — Vsi člani društva Orel, št. 90 JSKJ, so vlnudno vabljeni, da se udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 19. marca. Seja se bo vršila na 62 St. Marks Place in se bo pričela ob 2. uri popoldne. Na seji bomo med drugim razmotrivali o kandidatih za mladinsko konvencijo in atletično konferenco, ki se bo vršila začetkom avgusta v Elyu, Minnesota. Pri-dite vsi na to sejo! — Za društvo št. 90 JSKJ:

Barbara Proka, tajnica.

Salida, Colo. — Na februarjski seji društva Sv. Alojzija, št. 78 JSKJ, je bilo sklenjeno, da se pripravi eno veselico v korist društva. Ta veselica se bo vršila v soboto 4. marca v društveni dvorani in se bo pričela ob 8. uri zvečer. Na seji je bilo sklenjeno, da člani plačajo po 50 centov. Članice bodo proste. Za vse druge bo vstopnina 75 centov. Serviran bo prost prigrizek in igrala bo dobro godba. Vsi člani in članice so vabljeni, da se te veselice gotovo udeležijo in da pripeljejo s seboj tudi svoje prijatelje in prijateljice. Vsem zagotavljamo dobro postrežbo. Prav je pa tudi, da se enkrat vsi člani in članice snidemo in skupaj pozabavamo.

Dalje prosim člane in članice, da se kar mogoče polnoštevilno udeležujejo rednih mesečnih sej. Vsaka zadeva se reši v najboljše zadovoljstvo vseh, če so vsi člani navzoči. Na ta način od-

pade vse prerekanje, da to ali ono ni bilo pravilno ukrenjeno. Zeleti je tudi, da člani pridejo dovolj zgodaj, da plačajo svoje asesmente pred sejo. Tajnik bo vselej eno uro pred pričetkom seje v društveni dvorani, da bo vsak imel priliko plačati asesment pred sejo.

Člani na potnih listih oziroma sploh oddaljeni člani, so prošeni, da pošljajo svoje asesmente pravočasno. Naslov je: "Louis Skull, R. D. 1, Box 80, Salida, Colo." Na označeni naslov naj se zunanji člani obračajo tudi v vseh drugih, društvenega tajništva se tikajočih zadevah. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 78 JSKJ:

Louis Skull, tajnik.

Export, Pa. — V Novi Dobi sem čital iniciativo društva št. 42 JSKJ, in se strinjam zaradi točke 43. Ta točka je potrebna izpremembe. Prvič, ker ta točka ne koristi dosti Jednoti, lahko pa povzroči nesporazume pri društvih ob času volitev delegatov. Član, ki je izstopil iz onemoglostnega sklada, še vedno plačuje običajni asesment v stroškovni sklad, in iz stroškovnega sklada se plačajo stroški konvencij. Po mojem mnenju zadostuje, če je delegat zavarovan v smrtninskem in bolniškem skladu, in ni treba, da bi bil zavarovan tudi v onemoglostnem skladu. Ako mu je odvzeta pravica do delegatstva zaradi tega, ker ni zavarovan v vseh skladih, bi se kandidatu za delegata, po mojem mnenju, godila krivica. V teh slabih časih je precejšno število članov pustilo onemoglostni sklad, da so si nekoliko prihranili na asesmentu. To se pozna, posebno, če je dosti članov v družini, ki spadajo k Jednoti. Pri meni jih je bilo ves čas deset. V takih primerih mora človek že gledati, odkod se bo vzel asesment za vse. Morda so med člani, ki so izstopili iz onemoglostnega sklada, dobri in aktivni jednotlivci člani. Ako se jim odvzame pravica do delegatstva zaradi tega, bodo užaljeni in morda se ne bodo več dosti brigali za napredek Jednote. Pri tej priliki moram povedati, da sem bil na zadnji konvenciji tudi jaz med tistimi, ki smo kozla ustrelili, ko se je šlo za sprejem iste točke. Pa nič zato, vsaka reč se more popraviti, dokler ni prepozno. Članstvu priporočam, da podpira iniciativo društva št. 42 v Pueblo, Colorado. Bratski pozdrav!

Frank Kuznik,

tajnik društva št. 138 JSKJ.

Center, Pa. — Tukaj v državi Pennsilvania se je članstvo večih slovenskih podpornih organizacij začelo zanimati za združitev naših enot in zvez. Pregovor pravi, da v združenju je moč. In jaz mislim, ako bi se to uresničilo, da bi bilo velikega pomena za naš slovenski narod v Ameriki. Jaz mislim, da za naš slovenski narod v Ameriki bi zadostovalo, ako bi imeli eno ali ne več kot dve podporni organizaciji. Ako se vse slovenske podporne organizacije združijo skupaj, bi imeli samo okrog sto tisoč članov in članic v odraslih oddelkih. Koliko je nas danes, ki spadamo k dvema ali trem podpornim organizacijam, koliko imamo nepotrebnih stroškov. V naši družini je naš šest članov, plačamo na leto \$38.28 v stroškovne sklade. Kaj si mislite, bratje in sestre, ali ni to preveč, ali bi se ne dali ti stroški znižati, ako bi prišlo do združenja? Naše jednote in zveze imajo svoja glasila, katera stanejo dosti denarja in je dosti družin, katere dobivajo po 10 in še več teh na teden. Recimo, da je 6 članov pri SNP, 6 članov pri JSKJ, in mogoče še pri kakšni drugi, in to pride vse na en dan. In vse to stane denar. Novice v glasilih so pa približno enake, naj bo glasilo ene organizacije ali druge. Kar je pa drugo notri, je pa: agitirajte za našo jednoto, pridobivajte nove člane, naša jednota je najboljša i. t. d. Ako bi

se te jednote in zveze združile v eno močno slovensko podporno organizacijo, bi imeli eno glasilo, katero bi lahko bilo boljše za nas stare in mlade člane in bi ne stalo toliko denarja kot danes.

In še ena stvar. Tukaj pri nas sta dve majhni slovenski naselbini, oddaljeni pol ure hoda od ene do druge, in v teh dveh naselbinah imamo sedem slovenskih podpornih društev. Seveda dostikrat pride malo do nespo-razuma, posebno takrat, ko hoče več društev na en dan napraviti piknik ali kakšno veselico. In ako si član večih društev, pa dobiš enega novega člana za eno društvo, pa ti že kdo pove: ti se brigaš samo za to društvo, za našo pa nič.

Dne 22. januarja se je vršila seja Federacije društev JSKJ v Pennsilvaniji in na tej seji se je razpravljalo o združenju naših enot in je bil izvoljen združevalni odbor. Torej, bratje in sestre po drugih državah, ako mislite, da bi bilo to koristno za nas člane in članice JSKJ, prosim vas, naj se še kakšen drugi oglaš v našem glasilu Nova Doba. Ako pa s tem, kar sem napisal, kateri ni zadovoljen, da me bo kritiziral, mu pa tudi ne bom zameril.

Z bratskim pozdravom,

Anton Erzen,

član društva št. 33 JSKJ.

Waukegan, Ill. — Kakor vsako leto, tako tudi letos poročam članstvu društva št. 94 JSKJ, da je bilo na glavni seji sklenjeno, da je v mesecu marcu treba plačati društveno naklado. In sicer plačajo tisti člani in članice, ki so zavarovani tudi za bolniško podpora, po en dolar društvene naklade; tisti pa, ki niso zavarovani za bolniško podpora, plačajo po 25 centov društvene naklade. Prosim, da člani pri plačevanju asesmentov v marcu to upoštevajo. — Enkrat v bližnji bodočnosti, namreč v par mesecih, namerava naše društvo prirediti veselico ali zabavo. Več o tem bo pravočasno poročano. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 94 JSKJ:

Anton Stanovnik, tajnik.

Gowanda, N. Y. — Članom društva Sv. Jožefa, št. 89 JSKJ, naznanjam, da so novi direktorji tukajšnjega Slovenskega doma sklenili prirediti domačo zabavo v soboto 4. marca. Ker je tudi naše društvo delničar Doma in so posamezni člani delničarji ali člani kluba, smo vsi vabljeni, da se udeležimo te zabave in pomagamo direktoriju za boljši napredek Doma v letu 1939. Tisti, ki so bili na delničarski seji, so se lahko prepričali, kako velike stroške ima Dom in slišali so tudi račun izdatkov in dohodkov prejšnjega leta. Ti bodo lahko razumeli, da direktoriji potrebuje pomoči nas vseh pri delu in skrbi za naš Dom. Sami direktorji ne morejo dosti storiti, če nimajo pomoči od ostale javnosti. Torej, udeležimo se zabave v soboto 4. marca, pomagajmo s tem Domu, obenem pa pokažimo direktorjem, da smo jim pripravljeni stati na strani, kar jim bo dalo več korajže za delo za Dom in upanja za dober uspeh. — Za društvo št. 89 JSKJ:

Martin Matekovich, tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA
F. B., Pennsilvania: Urednik nima pravice tolmačiti pravil, kjer ista niso jasna. To pravico ima edino glavni odbor.

A. K., Tahoe, Cal: Tuja lastna imena pišemo tako, kakor so v tujih oblikah navadna. Tako določa "Slovenski pravopis," katerega sta priredila A. Breznik in F. Ramovš in je bil izdan leta 1937 v Ljubljani. Iz tega sledi, da ni pravilno pisati: Cleveland, Kolorado, Južna Dakota, Severna Karolina, Zapadna Virginija, Šikago, Velika reka, Skalnopolgorje itd. ampak: Cleveland, Colorado, South Dakota, North Carolina, West Virginia, Chica-go, Rio Grande, Rocky Moun-

tains itd. Tudi vse boljše ameriške revije v novejšem času pišejo tuja lastna imena navadno tako, kakor jih pišejo prizadeti narodi sami, na primer: Wien (ne več Viena), Warszawa (ne več Warsaw), Praha (ne več Prague), Moskva (ne več Moscow).

POMEN SNEŽNE ODEJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

de živine, za proizvodnjo električne sile itd. Kadar se vsled prepičlega snega na gorovju v določenih krajih obeta pomanjkanje vode poleti, se opustijo gotovi prideiki ali se živina pravočasno premesti v druge kraje, ali pa se za namakanje potrebna voda napelje od drugod, če je mogoče.

Kjer se izkaže višja namakanje potrebne vode nezanesljiv, izgradijo rezervni irigacijski sistem od kod drugod, če je mogoče. Izgradnja jezov, za katerimi se širijo velikanski rezervuarji vode, je drugi način, po katerem se v mnogih krajih zapadla borijo proti suši oziroma proti pomanjkanju vode. Ob času, ko se sneg na gorah hitro topi, se odvečna voda zbira v teh rezervuarjih, kar preprečuje poplave ob nižjem toku rek, obenem pa se na ta način nabere dovolj vode za poletno namakanje in za druge svrhe.

Na našem zapadu in jugozapadu je danes okrog 18 milijonov akrov zemlje pod irigacijo. Eksperti v zveznem poljedelskem departmantu so mnenja, da kadar se bo s sistematičnim merjenjem snega in z nadaljnimi jezovi konzerviralo vso vodo, ki brez koristi odteka v morje, bo mogoče umetno namakati nad 50 milijonov akrov sveta, ki je brez napelane vode suh in brez koristi za človeka.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

MLADI STARI OČE

V Bažnju v moravski banovini je Stanislav Velicković postal s 34 leti stari oče. Oženil se je, ko je bil 17 let star, in njegova hčerka, ki se je poročila s 16 leti, je te dni dobila sina. Stanislav je tako postal najmlajši stari oče v vsem okolišu, na kar je zelo ponosen.

ZADNJI VSTAS UMRI

V visoki starosti 89 let je v Banjaluki umrl Ibrahim aga Tabaković, ki je bil zadnji od onih vstašev, ki so se leta 1878 upirali avstrijski okupaciji. Ibrahim aga je bil poveljnih hrabre vstaške čete in je v zadnjih bojih delal Avstrijem hude preglavice. Celot avstrijsko stotnijo je potolkel in razbil, a ko je bil sam ranjen, so se morali njegovi hrabri bojovniki umakniti. Avstrijci so ga obsodili na smrt, kazeno pa je bila izpremenjena v dolgoletno ječo. Več let je trpel v raznih temnicah, pozneje pa je bil deležen amnestije. Toda bil je še večkrat preganjan, ker se je potegoval za versko in prosvetno avtonomijo svojih rojakov.

CIGANSKA OHCET

V vasi Vrbanju blizu Brčkega je cigan Dujo Nikolič, ki ima v vasi dve hiši, hotel oženiti svojega 11-letnega sina z neko 11-letno ciganko mladenko. Stari Nikolič je prošil za cerkveno poroko, katero pa je paroh odklonil, ker sta zarocenca premmlada. Poroke pa vendarle niso odložili in priredili so jo po stari ciganski tradiciji. Na svatovanje so bili povabljeni vsi člani obeh ciganskih družin, po vasi pa je razpostavil Nikolič tudi svoje ljudi, ki so vse mimoidoče vabili k pogostitvi. Veselo so se gostili kar tri dni in ko so se razhajali, je stari Nikolič obljubil, da se bodo sešli čez nekaj let, ko se bo njegov sin lahko poročil tudi v cerkvi.

RADIOVOJ REHAR:

SEMISIRIS

ROMAN

"Bodi trdna in čakaj!" je odgovoril votli glas zlatega kipa. "Storila bom po Tvojem naročilu in Tvoja milost varuj moje usodo! Zvesta bom oblubi, ki sem Ti jo dala. Trdna bom in bom čakala. Samo doklej naj še čakam in kaj naj storim, če me zopet obišče? Kaj bo z mojim bratom, princem Aftagadom, kaj z mojim spremstvom in ljudstvom dežele večernih gora?"

Kip ni več odgovoril. Mrtev in srepo je strmela v princeso in ona je strmela vanj. Njeno telo je trepetalo. Vse naokoli je vladala tišina. Nobenega glasu ni bilo čuti od nikoder.

"Ne odgovoriš?" je vprašala zmeden. "Umolknil si... Hvala Ti tudi za te besede, hvala Ti, da si mi spregovoril, da si me posvaril, mi razodel svojo voljo in dal nasvet. Hvala Ti, o silni, o bog bogov!"

Strmela je dalje vanj in čakala, da se znova oglasi. Zaman. Potem se je dvignila, sedla na blazino, zakrila si z rokama obraz ter zaihtela. Rahli cvet čustev, ki je še malo prej napolnjeval z razkošnim vonjem njeno mlado dušo, je usahnil. Neskončna praznina jo je objela in iz nje je kakor iz temnega prepada rasla črna senca bolečine.

"Torej so bile tudi te njegove besede samo grda laž!" si je govorila. "Bile so prevara, ki naj bi me premotila, premamila, da bi prelomila Najvišjemu izgovorjeno obljubo..."

XV.

V gostem zelenju tihega parka je Nefteta nestrno čakala na Savadagaka, po katerega je poslala svojo sužnjo Amaro. Potekale so dolge minute, v katerih je nenavadno jasno tkala svoje misli. Po obisku pri Arikdinili se je zavedala, da ima mogočno pomočnico, ki bo premagala težkoče in uresničila predrzne načrte. Treba ji je samo še pridobiti azteškega častnika, in mreža bo spletena, pripravljeno bo vse...

"Bo tvegati tako pustolovščino?" se je vpraševala. "In če jo bo, ali mu bo uspelo neopaženo ukrasti galejo in spraviti jo na dogovorjeno mesto? Če bi odkril namero, zasačili njega in njegove ljudi? Kaj bi bilo potem? Kdo bi izvedel predrzni načrt? Kako bi spravili Evalasto iz Semisirisa in iz Atlantide?"

Te misli so ji bile neprijetne, zato jih je skušala lahkomišno odpoditi:

"Zakaj ne bi sprejel? Zakaj se mu ne bi posrečilo? Da, sprejel bo, mora! In spreten je; vse se bo izvršilo po Arikdinilnem naročilu. Saj je čarovnica, lahko začara... Toda kje je Amara, kje je častnik? Kaj ju še ni? Ju je ustavila straža?"

Stopila je iz skrivališča in se previdno ozrla po stezi, ki je vedila skozi močno zarasle gozdovce. Zaslišala je korake, korake dveh.

"Prihajata," je vzkliknila zmagovalno. "Amara in Savadagak prihajata. Bliža se veliki trenotek odločitve. Biti moram previdna in spretna..."

Koraki so se bližali; še trenotek, in Nefteta je skozi vejevje opazila vitko postavlo svoje najvrednejše sužnje in krepki stas bakrenopoltega vojščaka. Stopila jima je naproti.

"Milost, gospodarica!" je pozdravil Savadagak in padel na kolena.

"Vstani in pojdi z menoj!" je ukazala favoritka. "Ti se pa odstrani in pazi konec poti, da kdo ne pride!" je naročila Amari. "Nihče ne sme izvedeti, da sem govorila s tem vojščakom iz dežele večernih gora. Si razumela?"

"Potem me poslušaj! Toda najprej: nihče ne sme izvedeti, da si kdaj govoril z menoj! Nihče in nikoli, pa naj bi se zgodilo karkoli! Mi obljubiš?"

"Obljubljam, gospodarica!"

"Našim vojščakom je obljuba sveta in je nikoli ne prelomijo. Upam, da je tudi častnikom kralja kraljev?"

"Da, gospodarica!"

"Torej, pošlji me princesa princes, lepa tvoja gospodarica Evalasta. Rešila ti je življenje, tebi in tvojemu tovarišu Buramaku. Sedaj pričakuje, da ji poplašča izkazano milost."

"Pripravljen sem storiti vse, karkoli želi," je vzkliknil Savadagak ognjevit. "Moje življenje je njeno; lahko razpolaga z njim."

"Bil bi izprijeneč, ako bi govoril drugače!" je dejala ostro Nefteta. "Princesa princes je v smrtni nevarnosti in samo ti in Buramak jo lahko rešita. Hočeta?"

"Dejal sem, gospodarica, da je moje življenje njeno. Pripravljen sem."

"Dobro. Torej, princesa princes bo naskrivaj pobegnula z dvora Semisa Ofirisa in iz Semisirisa. To se bo zgodilo brez vajine pomoči. Vaju potrebuje samo za beg iz Atlantide. Pogovori se z Buramakom in svojimi ljudmi, kolikor jih potrebuješ."

"Storil bom po tvojem naročilu, gospodarica!"

"To moraš storiti še danes. Ponoči pojdi na reko Kalo, izberi primerno galejo, ukradi jo in odpelji po reki navzdol do mrtvega rokava pod ravnino piramid. Tam jo skrij med najgostejše zelenje, da je nihče ne bo mogel opaziti, in čakaj na njej s svojimi ljudmi na princeso princes. Preskrbi tudi potrebna živila!"

"Storil bom."

"Delaj previdno, da te stražarji ne zalotijo."

"In če me vendar?"

"Potem laži, da si si hotel galejo samo ogledati. Nič drugega. Pravega namena jim ne smeš povedati, in še manj, kdo ti je to naročil in zakaj."

"Dobro."

"Vse ostalo izveš pozneje."

(Dalje prihodnjič)

Janko N. Rogelj:

Trikrat v Ameriko

J. N. Rogelj

Ali se še spomnite, kako ste odhajali v Ameriko? Menda ja! Tega trenutka ne morete pozabiti. To je največji mejnik v vašega življenja. Dasi je že preteklo veliko število let, v okviru vaše domišljije so še obrzi,

slike in pokrajine, katerih ne boste nikoli pozabili. Spomnite se očeta, matere, bratov in sester, sorodnikov, prijateljev in znancev. Se danes pomnite zadnje besede, ki so bile izgovorjene pred vašim odhodom. To je ostalo v vašem spominu. Tega ne izbris nobena sila, to bo šlo z vami v grob.

Tudi jaz se spominjam moje prvega odhoda. Mračen in deževen jesenski dan je bil, poln težkega in vlažnega zraka, ko me je družba prijateljev in sorodnikov spremljala na kolodvor v Kranju. Malo smo govorili, le mati me je večkrat opominjala, da naj ne pozabim doma ter da naj se čuvam v Ameriki boleznih in nesreče. Kaj neki je mislila o daljni deželi, kako si je ona predstavljala to veliko deželo za morjem?

Stric, s katerim sem šel v Ameriko, se je obračal, kakor da se peljemo samo do Trsta. On je bil star Amerikanec, njemu je bil ta odhod vsakdanja stvar.

Vlak, ki je privozil na kranjski kolodvor, je bil kot pošast, ki je prišla po svojo žrtev, da me odtrga od svojcev in prijateljev. Takrat sem prvokrat v življenju čutil tisto težkočo bolelost, ki stisne srce, tišči in obstaja v človeškem goltancu. Solze človeka ne čuti, ko priteče, čuti jo človek pozneje, ko so vodena že vsa lica. In potem slovo: Roka gre v roko, na jeziku ni prave besede... Le mati še čaka, molčča in solzna, pripravljena, da poljubi sina, ki odhaja v tuje in mrzle kraje... To je najhujše... Vlak ne čaka, kolese se premaknejo, roke mahajo v zadnji pozdrav. Še en pogled na one, ki so zaostali za vlakom, ki hiti v tujino.

Človek gre v Ameriko, kakor da bi ga iztrgali iz rodne zemlje, kakor da je obsojen na izgon iz domovine. Čutiš, da je vse prodano in zakleto proti tebi, da je za vedno pretrgana vez med vsemi onimi, ki so ti bili najdražji v življenju. V človeku se prvokrat tako ostro vzbudi misel: Pomagaj si sam! Na vlak se pričinja razvijati zgodovina človeškega življenja, kakor bi gledal svoje življenje na premikajočih slikah. Oči so že suhe, toda v goltancu je še vedno stiskajoča bolelost, katere se rešuješ z bolestnimi vzdihli. Takrat se izroči človek igrajoči usodi človeškega življenja.

Potem Amerika, tuja in suha, da je redni spremljevalec na vsaki poti — domotožje — misel na domačo vas, sorodnike, prijatelje in znance.

Vse to mine, Amerika stisne človeka v svoje naročje. Vsakega po svoje uravnja življenje, nekaterim dobro, nekaterim slabo. Amerika je kakor loterija, kjer staviš na številko. Kdor zadene pravo številko, zadet je srečo in blagostanje.

Tako sem prišel prvokrat v Ameriko.

Zgodilo se je, da sem šel pred trinajstimi leti prvokrat na obisk v domovino. Gnal me je hotenje, da vidim svojo mater, ki je bila rahlega zdravlja. Očeta in brata sem izgubil med vojno, ostali sta le sestra Micka in mati.

Prihod v domovino je bil nekaj posebnega. Povojni časi so preobrazili nekdanje obraze in slike, katere sem nosil v spominu. Čutil sem odtujenost, nekaj je bilo v nesoglasju. Hodil sem po slovenski zemlji kot bolnik, ki prične po dolgi bolezni zopet

hoditi. Usoda je zahtevala od mene še ponovne in nepričakovane žrtve, da sem v objemu domovine prav za prav izvedel, kdo sem in kam gre moja življenjska pot. Zaželel sem si povratka tako nepričakovano, da mi je mati dejala: "Le pojdi, ker le sam veš, zakaj trpiš."

Zopet je bil deževni dan, ko smo se peljali na kolodvor. To pot sva se poslovila z materjo zadnjikrat. Ob letu dni je umrla. S sestro in njenim možem smo se poslovili pozneje, ko sem zopet potoval preko Kranja. Na kolodvoru je bila družba prijateljev, ki je segala v roki meni, ki bil rad ostal v domovini in rad šel v tujino. Vlak pa je hitel in hitel s tako čudnim taktom, da ga še danes čujem, ko se spominim tistega večera.

Takrat pa se je odigralo pred mojimi očmi moje filmsko življenje. Takrat sem imel še prijatelje v domovini, pa sem imel tudi prijatelje v Ameriki. Čutil sem takrat nekako takole: Grem pogledat v Ameriko prijatelje, in če bi mi ne ugajalo, vrnem se v domovino med stare prijatelje. Tako sem prišel drugokrat v Ameriko.

In zopet se je zgodilo, da sem šel na obisk v domovino. Lepa družba je bila, tako da se je prijatelj August Kollander izrazil, da take složne in vesele družbe še ni vodil v domovino. Z dobrim razpoloženjem smo prišli v rodne kraje. Lepo smo bili sprejeti v Ljubljani.

Po par dnevnem bivanju so se pokazala druga znamenja. Zato so menda poskrbeli moji prijatelji v Ameriki, ki vedo, da nisem bil nikoli pristaš in zagovornik državnih sistemov, ki so v veljavi v nekaterih evropskih državah, toda vseeno vedno zagovornik pravične in demokratične Jugoslavije. Mnogo jih je danes v Ameriki, ki so z vnmom in srcem delali za jugoslovansko idejo, toda niso dobili nobenega priznanja. Bili so Jugoslovani, ki se še ni vedelo, če bo zmaga stara Avstrija.

Ko sem se dodobra zavedel neprijaznega občutka v rodni zemlji, tedaj se je šele izbistrilo moje pojmovanje, da sem pričel misliti o svobodnem kretanju v Ameriki, kjer je svoboda govora in tiska. To je bil precej velik kontrast med Jugoslavijo in Ameriko.

Ob tej atmosferi sem tudi občutil, da so vse nekdanje prave prijateljske zveze skoro pretrgane ali ohlapne. Nehote pride do človeka misel: Kdo sem in kam spadam? Človek ob enaki misli gleda samega sebe v ogledalu ter ne more sam sebi verjeti, da je res tako na svetu. Ko človek definitivno določi svoje stanje, določi tudi to, da je njegova nova domovina — Amerika.

Moj obisk je bil kratek. Po dvajsetih dnevih sem bil zopet pripravljen na odhod v Ameriko. Pripravljal sem se na odhod, kakor moj stric ob mojem prvem odhodu. Moji nečaki in nečakinje so razumevali moj odhod vse drugače. Za nje je bilo moje slovo — pogreb — ko človeka neso iz hiše. Niti toliko prisotnosti duha ni bilo v njih, da bi mi pomagali z nalaganjem moje prtljage. Samo jokali so reveži... Rad bi jim bil rekel: Čemu jokate, jaz nisem še umrl, — toda zakaj bi ubijal njih iluzije.

Z ženo Rose sva sedla v avtomobil, kot da se peljema na izlet. Vse je prišlo tako v navado, da bi se rad smejal ter zbijal burke na račun mojega odhoda. Ko smo se peljali skozi domačo vas, me je oprijel prijeten občutek, iz katerega se je izcimil glas: Sedaj pa se res pelješ na svoj dom — v Ameriko.

Ko se človek vozi z avtomobilom po Sloveniji, se mu nehote zazdi, da se vozi na "kosu Amerike." Ko stopiš iz avtomobila, zopet začutiš tuje oči, ki te gledajo. To so čudni občutki, toda razlagati se ne morejo drugače.

V hotelu "Miklič" je bil poslovnih večer. Omizje so zasedli sledeči: G. Božidar Jakac, akademski slikar, ki je bil dve leti

v Ameriki, in njegova soproga, g. Banovec in g. Sifer, operna pevec, ki sta bila tudi v Ameriki, Mr. in Mrs. J. Birk, stara Amerikanca, Mr. in Mrs. Zelenc, oba Amerikanca, Mr. Rems, zastopnik "Glas Naroda" in Mr. Krašovec iz Clevelanda, gospa Rusova, zastopnica Francoske linije v Ljubljani, in moja sestra s svojim možem. Bilo je kar pravo ameriško omizje z malo izjemo. V imenu vseh se je poslovil g. Rems s kratkim nagovorom.

Nato smo šli na kolodvor. Poslovi smo se, kakor da se zopet kaj kmalu vidimo. V kupeju se vozila z nama dva ameriška profesorja, ki potujeta iz Perzije v Ameriko. Z ženo se počutiva zopet, kakor da se voziva po Ameriki.

V Kranju se poslovim še od sorodnikov, prijateljev in znancev v par minutah, in vlak me je odpeljal že v tretjič v Ameriko.

Sedaj sva bila z ženo sama na poti v Ameriko. V kupeju vsi molčimo. Vlak vozi s polzevo hitrostjo. V spomin si priključim prvi in drugi odhod v Ameriko. Kolikšna razlika je to! V meni prevladuje samo ena in edina velika želja, da bi bil kaj kmalu — doma, v Clevelandu. Tako želi tudi moja žena. Iz te velike želje se porodi smeh na najinih obrazih, trdna zavest, da greva res domov, kjer naju čakajo dobri in zvesti prijatelji.

Tako sem prišel tretjič v Ameriko.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

LJUDSKI PESNIK

Najboljši narodni pesnik današnjih dni je, kakor navaja "Politika", kmet Dušan Bogosavljevič iz Duboke v beličkem srezu. Spesnil je že nekaj tisoč desetercev z različno vsebino in pestrimi motivi. Najrajši poje o vojni in vojaškem življenju, vendar je tudi iz kmetovanja in iz lastnega življenja opeval že neštete podrobnosti in doživljanje. Dušanu ni težko najti motiv, saj sploh najrajši govori le v stihih.

NOVA OPERETA

Najnovejša slovenska opereta "Vse za šalo" je bila na božičnem sporedu gledališča v Mariboru. Opereto je uglašil vojaški kapelnik J. Jiranek, libreto je napisal gledališki igralec D. Gorinšek. Začetek zabavnega dogajanja je na Jadranu ob zaključku pa v planinskem letovišču.

SAMOMOR Z OGNJEM

V Osijeku je na strašen način končal svoje življenje 33 letni zidarski pomočnik Ivan Tržajček. Zaradi nekega malega prestopka je bil pred dnevi klican na policijo, a se pozivu ni odzval. Pač pa je policija dobila njegovo pismo, v katerem pravi, da mu je "vsega dosti" in da bo sam sebi sodil na ta način, da se bo sežgal. Ne iščite me, je pisal, saj boste našli samo moj pepel, ker bom, z bencinom polit, zgorel na grmadi. Policija je to čudno pismo shranila v arhiv prav tako čudnih dokumentov drugih ljudi, ki so padli iz ravnostelja ter si kako malenkost predstavljali za veliko zlo. Moža sploh niso iskali, meneč, da je svoje pismo napisal v pijanosti in da bo pozneje lepše skesan prišel, kamor je bil klican. Tudi žena ni ničesar hudega slutila, ko je mož vzel iz kuhinje steklenico bencina in se od nje sicer precej čudno poslovil. Vedela je sicer, da ima neke sitnosti, a ker je bil takrat, ko je odhajal od doma, vinjen, si je mislila, da ima kak dogovor s svojimi prijatelji. Mož pa se ni več vrnil in drugi dan so pri neki pristavi blizu Osijeka našli njegove žalostne ostanke. Nesrečen si je iz koruznice napravil grmado, se polil z bencinom in zažgal. Njegova strašna napoved se ni točno izpolnila, ker ga niso našli kot kupček pepela, temveč kot od ognja strašno opustošeno truplo.

PONOVITEV

Dne 7. novembra leta 1918 je prispel prvi oddelek srbske vojske v Staro Pazovo. Takratni rezervni kapetan Spasoje Pavlovič je prijel na čelu čete, ki je štela kakih 110 vojakov. Ko so v Stari Pazovi pred tedni občinski odborniki, Sokoli in predstavniki raznih organizacij razpravljali o proslavi 20letnice osvobodjenja, so sklenili, naj se izvrši vse tako, kakor je bilo pred 20 leti. Zastopniki občine in društvo se so podali v vas Blasko polje pri Mladenovcu, kjer živi kot kmet rezervni podpolkovnik Spasoje Pavlovič, ki je prispel pred 20 leti s svojim odredkom v Pazovo. Na dan 20letnice je podpolkovnik Pavlovič spet prijel ravno tako, kakor pred 20 let v Pazovo in spremljali so ga nekateri njegovi bivši vojaki ter zastopniki pazovske občine, Sokola in društva, ki so prišli po njega. Sprejem je bil navdušen in izrečni so bili lepi patriotski govori. Občina v stari Pazovi je povabila v goste tudi vse nekdanje vojake Pavlovičeve čete.

IZGON IZ DEZELE

"Koroški Slovenec," glasilo slovenske narodne manjšine v Nemčiji, poroča: "Minuli četrtek je pozval uradni tajne policije slučajno v Celovcu se nahajajočega hodiškega župnika in bivšega deželnega poslanca g. Ivana Starca, naj se z njim napoti k deželni vladi. Tam je župnik s podpisom moral vzeti na znanje, da v roku 48 ur zapusti deželo in javi tajni policiji svoje novo bivališče. Slovenska prosvetna zveza je takoj obvestila pristojne osebnosti na Dunaju in v Berlinu ter zaprosila za razveljavljanje ostrega odloka. Istočasno sta se njena zastopnika zglasila pri celovškem varnostnem nadzorniku dr. Weimannu s prošnjo, naj se gospodu župniku dovoli še nadaljnje bivanje v deželi. Storitveni koraki so ostali žalibog brezuspešni."

SLABO ZA DENTISTE

Stoletniku v Bosni so zrasli novi zobje. V Sanskem Mostu prebiva jugoslovanski Zoro-aga stoletnik Smaja Bejdžić-Kalić. Života in siromašni hišici. Vzdržujeta ga dva sina. Mož je še krepak in ve povedati mnogo zanimivosti iz prejšnjih časov. Zadnji dni so mu zrasli novi zobje. Ne koristijo mu pa ne mnogo, ker živi največ od črne kave in od cigarete.

TRAHOM V MEDMURJU

V zadnjem času se je v Medmuru in okolici Varaždina močno razširila očesna bolezen imenovana trahom. Največ primerov te bolezni je v vasi Bartolovcu. Bolniki iz varaždinske okolice obiskujejo po dvakrat na teden ambulantno Doma narodne zdravja v Varaždinu. Po večjih vaseh imajo posebne ambulante. Trahom spada med socialne bolezni, ker so vzroki širjenja v prvi vrsti revščina, nezdrava stanovanja in nepoučenost prebivalstva.

RAZBOJNIKI V KRILIH

Na česti med Kraljevem in Cirkovcem je postal žrtve razbojniškega napada krojač Toma Rus, ki se je vračal iz Zagreba, kjer ima službo, domov v Cirkovec. Na samotni poti sta ga napadla dva razbojnika, ki sta bila oblečena v ženske obleke. Rus je sprva mislil, da ga hočejo preplasi kakšno objestno žensko, kmalu pa se je prepričal, da ima opravka z nevarnimi razbojniki. Razbojnika sta krojača odvlekla v gozd ob cesti, ga privezala na neko drevo ter mu pre-

iskala žepa. Razbojnikoma ženski obleki, ki sta krojača premagala, sta se v gozdiču pridružila še dva tolovaja. Razbojnika so Rusu odnesli ves pribor za 7.000 din, potem pa so ga pustili privezanega na drevo. Šele nekaj urah so ga našli in rešili mimoidoči kmetje.

IZMENJAVA DAROV

Muzej v Sarajevu je dobil od uprave avstralskega muzeja znamenitega meteora, ki je padel v Avstraliji blizu mesta Hendbury in ima po tem mestu tudi svoje ime. Sarajevski muzej pa je pred meseci poslal avstralskemu muzeju kos meteora, ki je padel nekdanj blizu Zavidu v Bosni. Avstralski in sarajevski muzej, ki sta zdaj izmenjavala darila, sta že od nekdanjih poslovnih stikov.

Skupna potovanja in izleti

Kakor vsako leto priradimo tudi letošnje skupne potovanja in izlete v stare VELIKO NOČNO SKUPNO POTOVANJE bo na orjaškem brozoparniku QUEEN MARY 24. marca. Potniki pridejo domov 1. tedna pred Veliko nočjo. MAJSKO SKUPNO POTOVANJE bo v vrsti 3. maja na gigantnem brozoparniku NORMANDIE in potniki bodo doma preželi skoro cel cvetoč mesec. PRVI SKUPNI LETNI IZLET bo v vrsti 31. maja isokoto na priljubljenem brozoparniku NORMANDIE. Potniki imeli slov. spremljevalca do Ljubljane. GLAVNI LETNI IZLET se vrši v vrsti 28. junija na NORMANDIE. S potovanjem izleta potuje podpisani Le. krajci, ki bo skrbel za udobno potovanje svojih potnikov ter tudi izletnem kraju priredil več skupnih izletov. Za nadaljnja pojasnila o teh potovanjih in izletih, kakor tudi za potovanja ob drugem času in na drugih parnikih se obrnite na spodaj navedeni naslov: DENARNE POSILJATVE

Kadar pošljate denar v tujino, se obrnite na našo tvrdko, ki sedaj 20 let neprestano izvršuje take posiljate. Naše cene so:

Za 2.45. 100 Din.	Za 3.25. 50 Din.
za 4.75. 200 Din.	za 6.30. 100 Din.
za 7.00. 300 Din.	za 12.00. 200 Din.
za 11.00. 500 Din.	za 17.50. 300 Din.
za 21.50. 1000 Din.	za 29.00. 500 Din.
za 42.50. 2000 Din.	za 57.00. 1000 Din.
za 105.00. 5000 Din.	za 162.00. 2000 Din.

Cene podvržene spremembi dolžin gor. — Pri večjih zneskih dajemo razmeren popust. DRUGI POSILJ. S STARIH KRAJCI. Kadar rabite za stari kraj posiljati ali kaj sličnega, če tam prodajate posiljate, če imate dobiti dedščino tam, ali če imate tam kak drug posel, tedaj je v Vašem interesu, da obrnete na sledeči naslov:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd St. New York, N. Y.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamenke.

Važno za vsakega

KADAR pošljate denar v stari kraj; KADAR ste namenjeni v stari kraj; KADAR želite kati iz starega kraja; KADAR prodajate za vse boljše parnike; KADAR imate v sebi željo, da se najnižji cenil in seveda tudi izlete.

Potniki so z našim posredovanjem vedno Denarne posiljke izvršujemo točno zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
100 Din. \$ 2.45	100 Lit. \$ 2.45
200 Din. 4.75	200 Lit. 4.75
300 Din. 7.00	300 Lit. 7.00
500 Din. 11.00	500 Lit. 11.00
1000 Din. 21.50	1000 Lit. 21.50
2000 Din. 42.50	2000 Lit. 42.50

Ker se cene sedaj hitro menjajo, so naše cene podvržene spremembi gor ali dol. Posiljamo tudi denar brezovno in izvršujemo izlete v dolžini, da plašite predno se drugje poslužite, za ceno in pojasnila.

Slovenic Publishing Co.

(Glas Naroda—Travel Bureau)
216 West 18 St. New York, N. Y.

VLOGE

v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge.

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEAd. 5074
Cleveland, Ohio

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50 Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine.

Unijsko delo — zmerne cene
6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio